

RAMASSETTER ROBERT
urának
BUDAPEST
Disztor 2 I. em.

Taxa postala
plătite în num.
No. 224713/929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 8,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hir-
detések díjazás szerint. Az „UJ
KELET” a transilvaniai és banati
országok egyetlen politikai napilap-
ja. Cikkeink utánnomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

HÍR- ÉS KÖZLETI LAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

Kéziratok
megőrzését és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jánbor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Cobalcescu 62.

Vasárnap, 1937. június 6.

5697. EV. XX. ÉVF.
SZIVAN 27. 126. SZAM

VILAG TUKRE

Mária királyné köszönete az ország lakosságának a betegsége alatt tanúsított ragaszkodásáért

Hálálát és szeretetét fejezi ki a királyné

Bucuresti, június 5. Mária királyné ma üze-
netet küldött Románia lakosságához, mely-
ben köszönetet mond azért a meleg rokonsz-
zenvért, amelyet betegsége alatt íránta mu-
tatott. Köszöni a királyné az odaadás és hű-
ség száz és száz bizonyítékát, melyekkel be-
tegsége alatt elárasztották.

Ezek oly mélyen meghatoltak, hogy
mindgyilkúknak, nagyoknak és kicsiknek,
mindenkinek, akik közelről, vagy távolról
jókívánságokat tolmácsolták, köszönő üze-
netet küldök szivem legtisztább és leg-
önkéntelenebb parancsának engedelmesske-
de. Jóllehet nem voltam olyan beteg, mint
ahogyan hitték, mégis nagy türelemre volt
szükségem, hogy oly hosszú ideig maradjak
ágyban, rendes életemtől és tevékenységem-
től elszakítva és abban a tudatban, hogy nem
lehetek azok között, akiknek körében olyan
boldog vagyok és akik körülvesznek őszinte
ragaszkodásuk és szeretetük megnyilatkozá-
saival. Amikor hallottam, hogy minden temp-
lomban gyertyákat gyújtottak felgyógyulásom-
ért, láttam ezeket a lángokat egyesíteni Latal-

mas, nagy fényben, a remény és a szeretet
fényében, mely sok vigasztalást hozott beteg-
szobámba. Ujra érezhettem a régi és meg-
ingathatatlan bizalom és szeretet-kapcsolat-
okat, amelyek közelhoztak bennünket egy-
máshoz és olyan sok éven keresztül fűzött
össze. Ezek a kapcsolatok nem gyengülhetnek
és nem téphetők el.

A továbbiakban Mária királyné üzenete ki-
fejezi azt a reményt, hogy újult erővel lát-
hat hozzá kötelezettségei teljesítéséhez és
várja azt a boldog órát, amikor újra a lakos-
ság között lehet.

Kívánom — szól tovább az üzenet, —
hogy ez a hálával telt üzenet késés nélkül
jusson el azokhoz, akik rokonszenvéket és
szeretetüket írántam kimutatták. Ha Isten
akarja, még élhetek néhány évet, hogy to-
vábbra is megoszthassam veletek, mint ahogy
egész életemben tettem, fájdalmaitokat, re-
ményeiteket és gondjaitokat, mely egyet-
értésben, mely megacélozza erőnket minden
mostoha pillanatra, amelyet még együtt fo-
gunk talán eltölteni.

A liberálisok is propagálják a Mihalache—Vaida megegyezést

Pop Valer ismét megnyugtatta a kisebbségeket a nemzeti
munkavégelési törvény felől

Bucuresti, június 5. (Az Uj Kelet tud.)
A fővárosi lapok Pop Valer dr. iparügyi
miniszter legutóbbi nyilatkozataival fog-
lalkozva megállapítják, hogy a kormány
mérsékeltében kívánja megvalósí-
títani a nemzeti munkavégelési, mint
ahogyan azt Pop Valer a nyilvánossá-
gra került törvényjavaslatokban eredetileg
tervezte. Nyilvánvaló, hogy Dinu Bratianu
és a liberális párt többi, a régi gárdához
tartozó vezetői nem adhatták hozzájárulá-
sukat egy olyan törvénytervezet-
hez, amely a nacionalista demagógián túl nem-
csak akisebbségekre, hanem az egész gaz-
dasági élet nyugodt menetére is katasztró-
fális kihatással lett volna. A kérdéssel
kapcsolatos tanácskozások, a jelek sze-
rint, kompromisszumos megállapodáshoz
vezettek, amelyek irányelveit maga Pop
Valer adta tudtul legutóbbi nyilatkozatá-
ban.

A Timpul a kérdéssel foglalkozva meg-
állapítja, hogy a kormány kiméltlenül fog
fellépni a Romániában utlevéllel tartózkodó
idegenekkel szemben. Ami már most a
kisebbségeket illeti, elsősorban azokra az
intézkedésekre fognak súlyt helyezni, mely-
lyek a kisebbségeknek a nemzetvédelem-
mel kapcsolatos iparágakkal való alkalmat-
osítását illetik. A kormány újabb fel-
hívással fog fordulni a vállalatokhoz az
autochton elem megfelelő támogatása ér-

dekében és amennyiben ez is eredmén-
telen maradna, törvény útján fog a kormány
több körülményt biztosítani a román-
sággal szemben. Senkinek nincs oka azon-
ban aggodalomra. A kormány nem akar
igazságtalanul eljárni a kisebbségekkel
szemben. Pop Valer kérte nyilatkozatában
a kisebbségi közvéleményt, higgyen a kor-
mány nyíltságában, mert ez a mérséklet
útját keresi és senkit sem kíván egzisztenciájá-
tól megfosztani.

A Viitorul, a kormány hivatalos lapja,
a jelek szerint ugyancsak felkarolta a
Vaida-Mihalache közeledése gondolatát. A
lap a nemzeti parasztpárt belső helyzeté-
vel foglalkozik és rámutat arra, hogy a
legutóbbi választások eredményei alapján
szükségnek látszik a párt számára más
politikai csoportokkal keresni az együtt-
működés lehetőségét. Ebből a szempontból
a Viitorul a vaidistákkal való tárgyalások-
kat látja a legaktuálisabbnak. A párt ugy-
nevezett centrista elemei (Costachescu-
Caimescu). Lehetségesnek, sőt szükség-
nek látják a vaidistákkal való együttmü-
ködést és ebből az alkalmából kizárnák a
pártból egy a manuiistákat, mint a szélső
baloldali elemeket. Mihalache állítólag
nem ellenzi ezt a megoldást, amely a párt
erdélyi tagozataiban különösképpen nagy
elégedetlenségre adna alkalmat.

lázongásoknak.

Most pontosan fordított a helyzet:

Mussolini Olaszországban hivatalos anti-
szemitizmus van ma és a duce hadat üzent
a cionizmusnak. Válasszatok Olaszország és
a cionizmus között! — üzeni a duce az olasz
zsidóknak.

S mindez azért, mert Mussolini Anglia ri-
válisa akar lenni a Földközi tengeren és az
arabok barátjává akarja kijátszani magát.

Nem hinnék, hogy az arab világ felszerelésé-
re az angol imperiálizmus fennhatóságát a fa-
sista Olaszországgal. Nem valószínű, hogy a
ducenak sikerüljen fog megdöntenie Anglia
pozícióját a Keleten.

A zsidóság számára azonban újabb szomorú
tanulság ez a brüsszli fordulata az olasz poli-
tikának, amely megdönti azt az elméletet,
hogy az antiszemitizmus belső okok és a zsidó
lakosság számarányának függvénye.

Épül a teleszkóp-gigász

Az ég titkainak kutatására általában
kétféle rendszerű távcsövet használnak a
csillagászok. Az egyik — a régebbi fajta-
ju — a lencse-távcső. Ez a távcső két len-
cserendszerből áll: a tárgylencséből és a
szemlencséből, az előbbi nevezik objektív-
nek, a másikat pedig okuliárnak. Az ob-
jektív a megfigyelt csillagokból érkező
fényt gyűjti és az általa létrehozott képet
az okulár nagyítja fel. A legnagyobb ilyen
rendszerű távcső a Yerkes (Amerika) csil-
lagvizsgálóban van; a távcső hossza 20
méter, objektívjének átmérője pedig egy
méter. Ennél nagyobb távcső már nem ké-
szíthető, mert annak torzítása már olyan
nagy lenne, hogy azt kiküszöbölni már se-
milyen módszerrel nem lehet.

A lencses távcső versenytársa az újabb
tükrös teleszkóp, a reflektor. Ennek a ké-
szüléknek nincsen lencséje, hanem hatal-
mas homorú tükrű vetíti be a csillagok
képét. Előnye főképpen abban rejlik, hogy
a tükrös nagyságát korlátlan nagyságúra
növelhetjük, anélkül, hogy ez befolyásol-
hatná a megfigyelt kép tisztaságát. A mo-
dern teleszkópoknak nincs szemlencséje. A
tökéletlen emberi szemet a fényérzékeny
lemez helyettesíti, amely a tükrös gyűjtő-
pontjában, az optikai tengelyre merőlege-
sen nyer elhelyezést és erre fotografálja
rá az ég vizsgált részét. A fénykép nem
tévedhet és sokszorosan több részlet kerül-
het rá, mint amit a szem észrevesz.

A világ legnagyobb tükrös teleszkópja
jelenleg a Mount Wilson (Kalifornia) csil-
lagvizsgálóban van üzemben. A tükrös át-
mérője két és fél méter, vastagsága 30
centiméter és súlya 4000 kiló. A telesz-
kóp olyan érzékeny, hogy a 8000 kilomé-
ter távolságban égő gyertya is lefényké-
pezhető lenne vele. Ezzel a műszerrel több
mint százmillió fényévnyi távolságra ha-
thatunk be a világűrbe és több mint 1500
millió (másfélmilliárd) csillagot fedezhe-
tünk fel. Hogy ezt a távolságot kellőké-
ppen értékelhessük, gondoljunk meg, hogy
ha vasutat lehetne építeni a Föld és a
Nap között, amikor a vonat 100 kilométer
óránkénti sebességgel, éjjel-nappal rohan-
va, csak 170 év múlva érkezne a Napra.
A fény ezt az utat 8 perc és 17 másod-
perc alatt teszi meg. A legtávolabbi bolgöző
a Plutó fényének 8 órára, a legközelebb
álló csillagnak (Alfa centauri) négy évre
van szüksége, míg a Földre érkezik. Most
elképzelhetjük, milyen óriási távolság száz
millió fényév (tehát az a távolság, amit
a fény százmillió év alatt tesz meg.)

A tudomány azonban még ezt a távol-
ságot sem tartja kielégítőnek. Még mé-
lyebbre szeretne a világmindenségbe bele-
látni. Hogy a teleszkóp fényérzékeny le-
mezével ide is eljuthassanak, ahhoz a te-
leszkóp tükrének átmérőjét kell nagyob-
bitani. Ez elméletileg határtalan, azon-
ban technikai nehézségek vannak. Nagyon
nagy átmérőjű tükröknél a legkisebb hasa-
dás, mikroszkópikus nagyságú légbuborék
a tükrök legcsekélyebb tisztátansága, a
tükörfelületnek csak egy huszredre milli-
méterrel való eltérése az ideális parabolis-
kus alaktól, a tükröt hasznavehetetlenné
teszi. Mindezen nehézségek figyelembevétel-
ével Amerikában most olyan teleszkóp
építésén dolgoznak, amelynél a tükrös át-
mérője pontosan kétszerese lesz a Mount-
Wilsoni teleszkópnak. Az óriás teleszkóp
640.000-szer lesz erősebb a legközelebbi
emberi szemnél. Öt méter átmérőjű tükre
egy milliárd évnnyi távolságú sugarakat tud
majd felfogni. Körülbelül azokat a suga-
rakat fogja majd fel, amelyek a Föld ke-
letkezése idején indultak utnak a csilla-
gokból a mindenségbe.

olvassa az Uj Keletet

Mussolini és a zsidók

A fasiszta Olaszország még nemrég egyi-
ke volt azon európai államoknak, ahol a zsi-
dók egyenjogúsága szilárd és megrendíthe-
tetlennek látszó valóság volt.

Mussolini Olaszországban nem volt anti-
szemitizmus.

Sőt az olasz-zsidó asszimiláció is egészen
más volt, mint Európa más országaiban, ahol
jól ment a zsidóknak és ahol az asszimiláció
egyet jelentett a világ zsidóságával való kö-
zösség és szolidaritás tagadásával, vagy tudat-
os elhanyagolásával.

Mussolini nemcsak hogy nem tartott
igényt ilyen asszimilációban, hanem egyene-
sen hátrított az olasz zsidókat a zsidó nép
egyetemes ügyeinek felkarolásában.

Sacerdoti professor, a tavalyelőtt elhunyt
római főbíró beszélt, hogy mielőtt Genfben
utazott a zsidó világkonferenciára — amely
a Zsidó Világkongresszus előfutára volt —
audiencián volt az ducénél, aki kijelentette,
hogy semmi kifogása nincs az ellen, hogy az
olasz zsidóság testületileg csatlakozzék a
Zsidó Világkongresszushoz, ellenkezőleg: szí-
vesen látja a hazafias zsidó érdeklődését az
egyetemes zsidó megmozdulások iránt.

Az is köztudomásu, hogy Mussolini védnök-
sége alatt és támogatásával teremtették meg
Olaszországban a zsidó tengerészeti iskolát,
amely Palesztina-centrikus vállalkozás volt.

A duce minden alkalmat megragadott arra,
hogy rokonszenvétől biztosítsa a cionista
mozgalmat és kijelentse, hogy az olasz zsidók
készen állnak hazafiaságával teljes össz-
hangban áll a cionizmus támogatására.

Arra az időre is emlékszünk, amikor Mus-
solini a cionizmus iránti barátság címén a
Palesztina-mandátumra jelentette be igényét.
Ez az akkor volt, amikor arab zavargások
fenyegették a cionista műt és az olasz sajtó
élesen támadta a mandatárius hatalmat, mely
nem tesz eleget a zsidókkal szemben vállalt
kötelezettségeinek és a mandátumra való
igény bejelentése olasz részről ígért volt
arra, hogy Mussolini majd véget vet az arab

Dr. John A. Andersonnak, az építés vezetőjének és csillagászokból álló segédeknek sok olyan kérdést kell megoldaniok, amelyről eddig még csak szó sem volt.

A teleszkóp olyan nagy lesz, hogy a csillagászok ahelyett, hogy kívülről beleszólnának, a megfigyelésnél magában a teleszkópban ülnek. A bordázott cső átmérője 6 méter, hossza pedig 16,5 méter. A hatalmas tükröt a cső alsó részében szerelik, a felső részbe pedig lövedékhez hasonló házikót építenek. Ennek a háznak a padlóján nyílás van, ami a tükrőből vissza verődő sugarakat a fényképező lemezre ereszti. Hogy a teleszkópot az ég megfelelő pontjára lehessen beállítani, segéd-, úgynevezett kereső távcsöveket építenek a készülékre. Tizenkét ilyen 60 centiméteres kereső teleszkóp fogja a beállítás munkáját megkönnyíteni.

Nyolc éve dolgoznak már ezen a hatalmas teleszkópon és még 3—4 év fog elmulni, míg teljesen elkészül. A csillagászok még sohasem készítettek ilyen hatalmas készüléket, azért nem is lehet pontosan tudni, mikor készülnek el vele. Remélik, hogy kis szerencsével 1940-re elkészül a világ leghatalmasabb és legfényerősebb távcsöve.

A múlt nyáron kezdték el a tükrő öntését. Ennek a tükröknek öt méter az átmérője és 40 tonna a súlya. Egy-két évig eltart még a csiszolása, amit külön erre a célra épített épületben és géppel végeznek. A csiszolás állandó egyenletes hőmérsékletű teremben történik, itt kapja a hatalmas üvegtömb csészéalaku mélyedését. A csiszolás első hónapjaiban 80 mázsa üveget csiszoltak le, az elkövetkező években, amikor az egészen finom csiszolás következik, már csak pár kilóval van szó.

A csiszolás után a homorú felületre vékony tükröző felületet vonnak. Az üveglapot sűrűlevegőjű terembe viszik, ahonnan a levegőt lassanként kiszivattyúzzák. Ezután ugyanebben a helyiségben elektromos kályhákban alumíniumot gőzösitnek el. Az eredmény néhány atomnyi vastagságú alumíniumréteg lesz a tükrő homorú felületén. Az alumínium ugyanis több fényt ver vissza, mint az ezüst és ez a felület sokkal tartósabb is.

Még rövid idővel ezelőtt nem tudták, hogy az új teleszkópot hol fogják felállítani. A legmegfelelőbb hely kiválasztása öt évig tartott. Sok kirándulás volt szükséges, kis teleszkópokkal felszerelve, amíg olyan helyet találtak, ahonnan legjobb a kilátás. A végleges hely a kaliforniai Palomar hegy 1800 méter magas csúcsa. A kilátás itt igen jó és attól sem kell félni, hogy a közelben nagy város épül, vakító fényekkel.

(V. P.)

Dr. Besski Irén

gyermek-ideg orvos és beszédhiba javító

Gyógypedagógiai Otthona

foglalkozik ideges és szellemileg visszamaradt gyermekekkel. Hormonkezeléssel értelmi fejlesztés. Kiszívósiútki növesztése. Fogyasztások túlkövéreknél. Individuálpszichológia szexuális tulfejlettségénél. Halló-néma gyermekeknel beszédmegindítás. Dadogókat kigyógyít. Pesti és bécsi egyetemi klinikai módszerek.

Str. Elisabeta 25. Telefon: 17-67.

Málnás-fürdő

Első ízben 1937 júniustól szeptemberig
orv. kóser penzio
a brasovi orv. forrás felügye-
lete mellett. Komfortos lakás,
elsőrangú étkezés.

Málnásfürdő javulva van:
szív-, gyomor- és májbetegedéseknel,
női bajokkal, reumatizmussal és a légző-
szervek megbetegedésénél. Erdelődni a
tulajdonosnál:
Goldstein Artur Ballo-Málnas

Rögtön ELMULNAK

a lábfájások

3 nap alatt pedig
tökéletesen rendbe
jönnek és megszü-
pülnek a lábak!

Fogjon hozzá azonnal egy valódi Rökus-lábfürdő kurához. Beszerezhető 10 lej, 25 lej és 50 lejért. Ügyeljen a zöld csomagolásra.

1. nap. — Megállapítható a láb puffadtsága. — Egő, viszkető érzés. Iz-
zadás, Elszabadnak
a lábak, kimondha-
tatlannal fáradtak. —
Ólomnehéz érzés.
Fájdalmak az izüle-
tekben. — Recept:
jó meleg lábfürdő,
egy márknyi való-
di Rökus sóval.
Azonnal megkön-
nyebbülés.

2. nap. A Rökus láb-
fürdő után a fá-
jdalmas tünetek szem-
meláthatóan visszafé-
lődnék. A vér rendszeren
kering. A Rökus sóból
felszabaduló milliónyi
oxigénbuborék felrissi-
ti a pórusokat, miáltal
a gyulladásoos tünetek
egyszerűen elmúlnak.
Zsibbadás, csontfájdal-
mak nincsenek többé.
Nem szorít a cipő, nem
nyíll a tyukszem.

3. nap. — Ezen a
napon a Rökus
lábfürdő hatás
egyszerűen báma-
latra méltó. — Fel-
horzsolásoknak, fel-
töréseknek nyoma
sem látható. — Fá-
radtságérzet nincs —
a lábai frissek,
munkára, sportra,
táncra, tökéletesek.

Ime a csoda,
melyet a Rökus
lábso múvel.

BELPOLITIKAI MOZAIK

A cuzisták osztogatnak Botosaniban... A nemzeti parasztpárt és a kommunisták... Vaida nem akarja Gogát...

Bucuresti, június 5. Ciomac botosani liberális szenátor újságírók és politikusok ülnek körül a Corsó kávéházban. A liberális korifeus, aki maga is szereplője volt ezeknek a nemrég lezajlott botosani megyei választásoknak, érdekes részletet beszél el arról a módszerről, amelyet a goguzisták használtak föl propagandájuk során.

— Mindent szétosztottak a parasztok között — beszéli Ciomac szenátor —, birtokokat, erdőket, házakat. Hihetetlen bőkezőséggel osztogattak. Így történt aztán, hogy a választások utáni napon falusiakból álló küldöttség jelent meg a prefektusnál.

— Mit akartok, jó emberek? — kérdezte a prefektus.

— Hát prefektus ur azért jöttünk, mert van egy nagy panaszunk, hogy úgy mondjuk reklamálni jöttünk.

— Halljuk, mi az a nagy panasz, — kérdezte a megyefőnök.

— Hát az csupán, hogy a Cuter nevű botosani arendás zsidó vágja az erdőket.

— Hát az, hogy lehet?... nem is tudom elhinni, de mindjárt utánanéznünk.

— Tessék csak utána nézni és meglátja prefektus ur, hogy igazunk van.

— Gyertek holnap újra el s addig meglátom, hogyan is állanak a dolgok a Cuter zsidóval és az erdővel...

— A falusiak elmentek és a prefektus nyomban utánanézték az ügynek. A vizsgálatból aztán kiderült, hogy Cuter botosani arendás valóban vágja az erdőt, csak hogy azt az erdőt ő szabályos kontrakttal bérelte ki a „Caps”-tól, vagyis az államtól.

— És amikor másnap a küldöttség újra megjelent, a prefektus megmondta a falusiaknak:

— Mit beszéltek számárságokat, Cuter nem a ti erdőtökéből vág, hanem a saját erdőjéből.

— A saját erdőjéből? — csóválták fejüket a falusiak. — Talán volt a sajátja, de most már nem á... most már a miénk, irásunk van róla....

— A prefektus kíváncsian kérte el az írást, hogy lássa. A falusiak oda is adták. Az írás nem volt más, mint egy választási plakát.

A plakát szövege így hangzott: „Az erdők, a legelők, a házak, a birtokok, amely nyíben zsidók tulajdonát képezik, a mai naptól kezdve a ti tulajdonotokba megy át, amennyiben ránk fogtok szavazni...”

— Na mit szölközött hozzá, nem gondoltátok, hogy Gogák választási propagandája egész szép eredményeket válthat még ki?...

Az egyik újságíró Ciomachoz fordult:

— Addig, amíg az ön főnöke, nyugodtan hagyja ezt a propagandát, addig mi igazán nem szólhatunk hozzá...

— Persze, persze, morogta a liberális szenátor.

Amikor a nemzeti parasztpárt Isiban megverte az összes többi pártokat és első sorban, saját otthonában Cuzát, a cuzisták minden további nélkül kisírtották.

— A zsidók mind a parasztpárttal szavaztak.

Amikor a nemzeti parasztpárt Erdélyben jutott eredményhez, a politikai ellenfelek azzal akarták kompromitálni, hogy „az összes magyarok Mihalachékra adták szavazataikat.”

Dombóváiban, a nemzeti parasztpárt Spineanu 25000 szavazattal megverte a

kormányt s alaposan magamögött hagyta a többi ellenzéki pártokat.

Dâmbovicában nincsenek se zsidók, se magyarok. Tiszta román lakossága van. S mégis találtak valamit:

— Hogyne kaptak volna 25000 szavazatot, ha velük szavaztak az összes kommunisták?! — dühöngött egy gogista s még hozzá is fűzte:

— A kommunisták kompakt tömegekben vonultak föl a nemzeti parasztpárt mellett.

Spineanu, akihez a gogista ezeket a szavakat intézte, gunyosan válaszolt:

— Látom, hogy elfelejtette az anarchistákat, a baptistákat, a mazokistákat, meg a futuristákat!

Valaki a társaságból tréfásan jegyezte meg:

— No meg a biciklistákat...

Előreláthatólag Vajdának jelentős szerepe lesz az egyre jobban közeledő kormánykrisis megoldása során.

Ez ugyan még nem jelenti teljes bizonyossággal azt, hogy a visszavonuló Ta-

tarescu kormány helyét okvetlenül Vajda fogja elfoglalni.

Tény az, hogy a gogisták részéről minden lehető alkalmat megragadnak arra, hogy Vajdáékhoz közeledjenek, ahol peccenyellatot szimatolnak. Vajdánál azonban ezideig süket fülekre találtak ezek a szírián hangok.

Erdekes, hogy Goga leghűségesebb protektora Vajdánál éppen az a D. R. Joanitescu, aki nem is olyan régen a nemzeti parasztpárt legszélsőbb baloldali szárnyán állott s aki egy adott pillanatban azzal fenyegetőzött, hogy amennyiben elveszik tőle az ilfomgyei tagozat elnöki tiszttségét, átmege a szociálistákhoz.

Ez azonban nem akadályozta meg D. R. Joanitescut abban, hogy Vajda legutóbbi bucuresti tartózkodása során ismét meg kísérelje a gogistákkal való fuzió érdekében akcióját. De Vajda ezuttal sem adta be a derekát:

— Miért vegyem és a nyakamba Gogát? S mosolyogva még hozzátette:

— Nem tettem meg ezt akkor sem, amikor egyedül volt, tehát jóval könnyeb hát még most, amikor vele együtt Cuzát is a nyakamba kellene vennem.

Es miközben jóízűen pöffekelt pipájából, hamisan hunyorított a szemével Costica Anghelescu, a volt bankkormányzó felé.

(—del)

A borzalmak éjszakája Almeriában

Francia újságírók helyszíni riportjai a spanyol kikötő bombázásáról

Párizs, június 5. A francia lapok spanyolországi tudósítói megrázó részleteket közölnek Almería bombázásának körülményeiről. Senki sem gondolt arra, hogy Hitler megtorlásokra gondol és főleg hogy megtámadjon egy várost, mely még mint stratégiai pont sem jelentékeny. A bombázást, hogy a lakosság ne tudjon védekezni a késő esti órákban kezdték. Ezért aztán a bombázásnak borzalmas volt hatása.

Almería régimódi város, a spanyol kikötő jellegzetességeivel. Házaik nem haladják meg a kétemeletnyi magasságot. A hitlerista hadihajók támadásának éjszakáján a lakosság korán pihent le, mert erre vonatkozólag már a polgárháború kezdete óta szigorú intézkedések vannak érvényben. A villanyüzem nem szolgáltat áramot, hogy a város teljes sötétségben rejtőzhessen el a felkelők esetleges repülő-támadásai elől.

Kezdődik abombázás

Az első robbanás reggel három órákor hallszott. A város lakói már a nap folyamán tudták, hogy a kikötő előtt öt német hajó manőverez, de ki tudta elképzelni, hogy ez a manőver borzalmas bosszu előkészítése egy ártatlan lakosság ellen, melyben öregek, asszonyok és gyermekek laknak, akiknek semmi közük nem volt az ibizai incidenshez, ahol a Deutschlandot bombázták és mégis a szörnyűség bekövetkezett. Hídegvérrel, nem csak az emberiség törvényeit, de az érvényben lévő nemzetközi törvényeket is figyelmen kívül hagyták.

A gránátok rombolása

Az első lövések felriasztották álmából a lakosságot, mely kezdetben nem értette, hogy mi történt. Nem mult el azonban sok idő és megtudták, hogy miről van szó. Nappali fény árasztotta el a várost. A gránátok kíméletlenül zuhogtak a városra rádőntötték a házakat azokra, akik benne

voltak és az uccákat megtöltötték a gránát szilánkokkal és az összeomlott házak kőtörmelékeivel. A rémült emberek az uccára rohantak, ahol szörnyű élményeken mentek keresztül. A romok alól a sebesültek kiáltása, asszonyok sikolya, gyermekek sírása hangzott elő. Megcsonkított emberek vonszolták magukat az uccákon, vastag vérsávakat hagyva maguk után. A város központi piacterén, ahol több épület omlott össze halomban heverték a halottak. A felgyújtott épületekből vastag füstfelleg szállott fel, ami még növelte a lakosság rémületét, mely az első percekben nem tudta, hogy mit kell tennie.

A mentő munkálatok

A lapok megírják, hogy az első pillanatok pánik hangulata után a lakosság magához tért és rendkívüli bátorsággal igyekezett negtséget nyújtani. A folytonosan hulló gránátok pergőtűzében halálos biztonsággal közeledtek a tüzoltók, akik rendkívül nehéz feladat előtt állottak, hisz a bombázás a vízműveket is megsemmisítette. Az egészségügyi osztagok halált megvető bátorsággal szedték össze az uccákon az elhullott sebesülteket. A halottak és sebesültek számát pontosan nem ismerik. A francia újságírók, akik Valenciából azonnal a helyszínre utaztak, elborzadtak attól, amit Alemriában láttak. A város rettenetes látványt nyújt. Mintha kegyetlen vihar szántotta volna végig, mely megsemmisítette a házakat, kitépte a telefon és táviró oszlopokat. Mindenütt még a pusztítás friss nyomai voltak láthatók.

A városi tüzoltóság víz hiányában nem tudta felmosni a vért az uccákról. A lakosságot nagyon felháborította annak az országnak az eljárása, amely nemcsak munióival és legénységével támogatja a felkelőket, de közvetlenül is részt vesz a háboruban és cinikus kegyetlenséggel ennyi ember áldozatot és ennyi kárt okoz.

Bernard Shaw a fasizmusról és szocializmusról

A Sztalin-Trockij konfliktusban Sztalinnak ad igazat és ostobaságnak tartja Hitler zsidó- és szovjetellenes keresztshadjárát az angol író

G. Bernhard Shaw, a világhíri angol drámaíró, tíz évvel ezelőtt könyvet írt az „Intelligens nő utmutatója a szocializmusban” címmel.

Mint ismeretes, Shaw maga is szocialista volt — de „sui generis” szocialista — és pedig „fabiánista”, a marxizmus egy angliai „szektájának” híve.

De a szocializmusban is, mint írának legfőbb témakörében, ironikus szempontra vezeti Shawt, aki a kiválasztott témához számos személyes és aktuális aktuális jellegű megjegyzést és kommentárt fűz.

Egy kiadó nemrég ajánlatot tett Shaw-nak, hogy adja ki az „utmutatónak” népies kiadását egy sillingért. Az író elfogadta az ajánlatot, két feltétellel kikötésével. Az első: fizessenek neki jelentős honoráriumot.

A második: kiegészíti az „utmutatót”, hogy összhangba hozza az aktuális helyzettel és körülményekkel.

A két feltételt természetesen elfogadta a kiadó, úgy, hogy új Shaw-munka került a piacra, mely elsőrendű aktualitással bír, miután az író két új fejezettel egészítette ki az eredeti műt, amelyek közvetlenül érintik a szocializmus legújabb problémáit.

A bolsevikik

Az első fejezet a „szovjetizmus”-ról szól és itt Shaw többek között a következőket írja:

„Ha a bolsevisták tanulmányozták volna a marxizmus utáni angol szocialista irodalmat, bizonyára elkerülhettek volna számos romboló kereskedelmi tévedést, amelyek csaknem az orosz forradalom elmerüléséhez vezettek.

Ez részben annak a ténynek tulajdonítható, hogy a bolsevisták bálványt faragtak Marxból és elvetették „fabiánista” utódait, akiket „polgároknak” bélyegeztek jöhetnek jömaguk is azok. Marx bizonyosan proféta volt, egyike a legnagyobb profétáknak. De a proféták egyáltalán nem illetékes utmutatók a gyakorlati dolgok vezetésének művészetében.

Oroszországban szerencsére nem hunyának szemet e hibák előtt. Támadják és megalkuvás nélkül igyekeznek kiküszöbölni azokat, mert nem léteznek ott kapitalista érdekek, amelyek kivételes bánásmódot igényelnének. Néhány éves leirhatatlan zavarok és romhalmazok után, Lenin nyíltan kijelentette barátainak, hogy bár forradalmi elveik minden dicsegetés felül állanak, kevesebb érzékük van azonban egy dolog gyakorlati vezetéséhez, mint egy kislfiúnak, aki kapitalista szolgálatban áll.”

Trockij és Sztalin

A Sztalin-Trockij konfliktusról Shaw a következőket írja:

„...Trockij azt mondta Leninnek, hogy vagy neki, vagy Sztalinnak mennie kell. Lenin igyekezett elsimítani a konfliktust,

de az incidens kezdetét jelentette a szakadásnak Sztalin és Trockij között, amely nyílt formát öltött Trockij száműzetésével és azokhoz az összeesküvés-khez vezetett később, amelyekből kifolyólag néhány régi bolsevistát kivégeztek.

A forradalmi szokásokat nehéz megváltoztatni és változatlanul fennmarad a győztes forradalmak egyik leglényesebb alapelve, hogy meg kell szabadulnia a forradalmároktól.”

A második fejezetet a fasizmusnak szenteli Bernard Shaw, amellyel régen megbékült már a volt szocialista. Shaw egyébként mindig különös csodálattal adózott az „erős felsőbbrendű embereknek”.

A fasizmus

Ezért ha ki is jelenti a szóbanforgó fejezetben, hogy ellenzi a fasizmust, kiemeli a politikai rendszernek általa vélt jóoldalait is. Végső fokon a következő konkluziókra jut:

„A fasizmus mai leaderei közül egyikem tud felelni arra a kérdésre:

„Ki lesz az ön utódja?” Hasonlóképpen nem tudnak szabadulni az állandó félelemtől, amely egészségük és a zsenilitás elkerülhetetlen jelei körül bukkan fel. Mi történik akkor?”

Ime a magyarázata annak, miért részesítik előnyben a diplomaták a parlamentáris rendszert, amelyben semmisen törtenhettek.

A fasiszták fel tudnak gyújtani egy ország tejcarnokot, egy Olaszországgal szemben ellenséges társaságot, egy szövetséget, egy szindikátust, vagy baloldali lap székházát. De ha mondunk nekik, hogy gyujtsanak fel egy kisbirtokot, vagy gyujtsák fel az Angol Bankot, azt fogják mondani, hogy bolond, vagy éppenséggel a vörösök embere.

Hitler és a zsidók

Vannak kivételek a szabály alól, hogy a fasizmus nem tud lemondani a gazdagokról. Hitler megsemmisítette a zsidókat és büntényé tette Németországban azt, ha valaki zsidó. De engedte, hogy vállalataik és vagyonaik német tulajdonosok kezébe menjenek át, akik ugyanazzal a kapzsisággal zsákmányolják ki a német proletáriátust, akár csak a zsidók.

Miután a zsidókat és barátaitak ellen-ségeivé tette és európai keresztshadjárát próbál megszervezni Oroszország (Napoleon dicsőségének sirja) ellen, a Führer azzal játszik, hogy kétségessé teszi a német fasizmus észszerűségét és alkalmazhatóságát.”

Bernard Shaw „a szerző megjegyzése” cím alatt a következőket írja:

„Ez a könyv a szocializmussal és annak problémáival foglalkozik. Egyáltalán nem foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy szükség-e legyilkolnunk egymást azért, hogy győzelemre vigyük a szocializmust.”

IGEZO JELENSEG

RICHARD HUDNUT

Egy dallamfoszlány, amely megüti fülét egész dallam sorozatot szólaltat meg emlékezetében, épp így az Ön mellett elhaladó hölgy graciosus parfümjé is az emlékek egész sorát idézi lelkébe RICHARD HUDNUT egyik legnagyobb sikere, hogy megteremtette azt az illatszifoniát, amely szétárad a RICHARD HUDNUT féle „Gemey”, „Richesse”, „Le Début Vert”, „Le Début Noir” kölniviz flakonok felnyitásokor.

A berlini és bécsi kormányok hivatalos lapjai egymással marakodnak a zsidó világkongresszus miatt

Az Angriff támadása a bécsi hatóságok ellen és a Politische Korrespondenz válasza

Bécs, június 5. Jelentette az Uj Kelet, hogy néhány héttel ezelőtt értekezletet tartott Bécsben a zsidó világkongresszus adminisztratív bizottsága. A tanácskozássokról részletes tudósítást közöltünk és az egész világsajtó foglalkozott azokkal. Természetesen a nemzeti szocialista német sajtó sem hallgathatta el a zsidó világkongresszus bécsi értekezletét. Az Angriff alaposan meg is toldotta a valóságot a bécsi értekezletről szóló cikkében és az osztrák hatóságok elleni vádként azt a hírt közölte, hogy a nyár folyamán zsidó világkongresszust akarnak tartani Bécsben és e kongresszusnak az előkészítésére bizottság tanácskozott az osztrák fővárosban, a világ minden részéből egybesereglett száz zsidó delegátus részvételével. Az Angriff azt is tudni véli, hogy a bécsi tanácskozások középpontjában a Harmadik Birodalom ellen irányuló világbojkott állott.

Az osztrák kormány hivatalos organuma, a „Politische Korrespondenz” megállapítja, hogy a náci lap valótlanságokat állít. Bécsben nem lesz nyáron zsidó világkongresszus és későbbi időpontra sem jelentettek be ilyen rendezvényt. Az igazság az, hogy május 18-án egy 25 tagu bizottság, nevezetesen a zsidó világkongresszus adminisztratív bizottsága tartott értekezletet Bécsben, ahol különböző jelentések hangzottak el a zsidó ügyekről.

Az Angriff azt írja, hogy „a keresztény szövetségi államban helye lehet egy zsidó világkongresszusnak. Bécs német lakosságát gumibotokkal ütlik, a zsidóknak azonban mindent szabad.” A Politische Korrespondenz ezzel a sajtótámadással kapcsolatosan megállapítja, hogy a berlini hivatalos náci lap újabb durva és nyilvánvalóan tendenciózus sérelmet követett el a július 11-iki egyezmény ellen.

Atelier Ioan Szabó S.A.

CLUJ, Calcei Regalei Carol II. 51. szám.

Speciális vas-és fémöntőde

Szűrke öntvények minden szilárdságra. Motorhengerek, betétek és kongerfejek. Sav- és tűzálló öntvények. Kőegöntvények malmok részére. Magas szilárdságu bronzek előírás szerinti. Alumíniumöntvények.

A teniszcipő
kopik és erősen biszkolódik. Sok szennyfoltot kap. Masználjon SCHMOLL-ALBOL-t és állandóan elegáns és tiszta cipő lesznek.

FEHER VASZONCIPOK TISZTÍTÁSÁRA SCHMOLL-ALBOL

KÖZGAZDASÁG

Látogatás egy cérnagyárban

Timisoara-Temesvár, június 5. (Az Uj Kelet tud.) Az újságíró, aki gyakran megy el a „Progres” cérnagyár telepe előtt és látja annak fejlődését, felhasználja az első kedvező alkalmat, engedélyt kér annak meglátogatására.

Elsősorban a varrócérna készítésére vagyunk kíváncsiak. A nyers pamutfonalból, amely a cérna nyersanyaga, hatalmas gépeken összesodornak három szálát: ez a cérnázott fonál. Ennek következő megmunkálása a fehérítés vagy festés.

Gyerünk a festődébe. Hatalmas gőzkazán szolgáltatja az állandóan szükséges gőzt, mert a festés forró oldatokban történik. Nagy kádak mellett félmezteien munkások dolgoznak, savznak, festenek, aszerint, kinek mi a teendője.

A kifestett, vagy kiféhéritett cérnát megszáritják és azután kartonhüvelyekre orsózzák, hogy a harmadik fázisra előkészítsék: a fényesítésre. Ezt a műveletet szintén gép végzi el, amelyben a fonál finom appreturán fut keresztül. Ezáltal a cérna erősebb és fényesebb lesz. A cérna tehát készen van, csupán fel kell orsózni az ismert kis faorsókra. Számos gép végzi ezt a munkát, nagy fatálcákon jutnak az orsók az adjusztálba, ahol rákerül a „Szarvas” védjegy és tucatonként csomagolják.

A varrócérna tehát eladásra készen áll. Az újságíróknak most a különféle finom kézimunkacikkek készítését mutatják meg.

Az első művelet szintén a cérnázás, a második fázis azonban már eltérő: gázlángon keresztül futtatja az úgynevezett

gáziró a fonalat, hogy leégesse a kiálló rostokat. Azután egy hatalmas gép végzi a fényesítést, de másként, mint a varrócérna esetében. Ez a fényesítés a mercecrizálás, amelynek lényege abban áll, hogy a luggal kezelt pamut fényes lesz és egyben megerősödik. Az eljárást a feltalálóról, Mercer francia vegyészről nevezték el. Maga a gép, amely a géptechnikának valószínű csodája, önműködően végez el mindent; nem csoda, hiszen 180 atmoszférikus nyomás hatásának kell engedelmessékednie. A munkások csak felrakják és leszedik a pamutkötegeket.

A mercecrizálás után következik az Indanthren festés, amelynek révén teljesen színtartó és fényálló színeket állítanak elő. Ilyen eljárással készül a kötőpamut, gyöngyfonal, himzőpamut, horgolócérna, különféle gombolyagcérna és csipkecérna. A gyár ezeket a színtartó cikkekkel „Corabia” (hajó) védjeggyel hozza forgalomba. Ott ríkt a színes plakát a falon: „Ha jó fonalat akar, vegyen Hajó fonalat!” Miatán láttuk, hogyan készül a varrócérna és a kézimunkafonal, érdeklődünk az ezen cikkek előállítására használt nyersanyag iránt. Megtudjuk, hogy ezek a cikkek mind egyiptomi pamutból készülnek, melyet a gyár részben Ausztriából szerez be, részben pedig az újabban belföldön létesült fonódáktól.

Szeretnénk megtudni, hogy a kormánynak a fogyasztási cikkek olcsóbbítására irányuló intézkedései, amelyekről az utolsó időkben annyi szó esik, milyen kihatással vannak a cérnapiacra? Sajnos, nem sok biztatót tudunk meg.

Carmen-Sylva, P. N. Cordas-villák

Carmen-Sylva fűrdőhelyen. Tágas, divatosan butorozott szobák, vízvezetékekkel, parkkettel és perzsaszőnyegekkel. Szemben a parkkal. Szíves érdeklődések: Nicu Cordas, Bucuresti, Str. Aurel Vlaicu 75. Telefon: 2.91.28.

Kiderül, hogy az árdrágítás éppen az államtól indul ki. A múlt hónapban életbeléptettek egy új fogyasztási illetéket a pamutra, amely kb. 15 százalékot tesz ki. Továbbá 10 százalékkal emelték fel a vasúti fuvar, a repülőbéljegyeteket pedig éppen a duplájára. Egy kiló kb. 80 lej értékű pamutfonalt, kb. 70 lej összegű väm és behozatali illetékek, kül- és belföldi fuvar, valamint béljegyetek terhelnek! Ezek a körülmények, nem is beszélve a nemzetközi piacon ualkodó hosszrendenciáról, az árak emeléséhez vezettek és nincsen kilátás arra, hogy azokat belátható időn belül mérsékelni lehessen.

De az áralakulás nemcsak a kalkulációtól függ. Nagy szerepet játszik e tekintetben a konkurrencia is. Különösen ebben a szakmában, amelyben egy angol érdeklőség régebben csak nem az egész világpiacot uralta és már a háboru előtt ismeretes volt kíméletlen konkurrencijáról. Ez az érdeklőség mindenütt egyeduralomra törekszik, hogy árpolitikáját kénye-kedve szerint diktálhassa a fogyasztókra. Természetesen kisebb gyárakat igyekszik tönkretenni, hogy azokat azután olcsón felvásárolhassa, mint azt a híres pozsonyi cérnagyárral tette. Ezt a politikájukat azóta is folytatják. Két év előtt például, amikor a behozatali nehézségek miatt az úgynevezett olasz cérnában hiány volt a piacon, rövid időn belül a duplájára emel-

ték az árakat, amikor pedig a „Progres” cérnagyár megkezdte a varrócérna gyártását, az önköltségi ár alá redukálták a cérna árát, miáltal a kereskedőknek, akik a hossz miatt nagy készleteket halmoztak fel, óriási károkat okoztak.

Újabban hasonló manőverezés folyik a kötőpamuttal, amely szintén fontos tömeg cikk és amelyet — a belföldi gyárak e versenyből való kikapcsolása céljából — az angolok most önköltségi áron árúsítanak.

A „Progres” cérnagyár éppen ilyen, egyik vagy másik cikke ellen irányuló manőverek elhárítására állandóan gazdágítja kollekciját, ugyszólván minden szezonban újabb cikket dob a piacra. Az új cikkek pedig, amelyek minőségileg teljesen egyenrangúak, árban pedig lényegesen olcsóbbak az eddig forgalomban volt angol és francia gyártmányoknál, igen kedvező fogadtatásban részesülnek a kereskedők részéről azok a fogyasztók, akik tisztában vannak azzal, hogy oly monopóliumhelyzet, amely az egészséges versenyt kikapcsolja, mindig csak a fogyasztók rovására megy.

Igy a „Progres” cérnagyárát tömegesen keresik fel megrendelésekkel a kereskedők az üzem éjjel-nappal dolgozik és biztosítja a gyár 200 munkásának és 30 tisztviselőjének és utazójának megélhetését.

Davila Mozgó

hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken:

PORT ARTHUR

az orosz-japán háboru legizgalmasabb fejezete. Egy orosz tiszt és egy japán nő szerelme. Főszerepben: ADOLF WOHLBRÜCK. Helyárak: 15, 20 és 24 lej minden bélyeggel együtt. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap utoljára: LAZADÓK, Charles Laughton és Clark Gable.

Tőzsde

A bucaresti értékpapírpiacon a fix rentéknél szilárd, a részvényeknél lanya irányzatú. Főleg Imprumul de Desvoltare és Consolidare kötvények után nagy a kereslet. Ár-folyamok általában véve változatlanok. A részvények közül a Bancanat 4770-ről 4730-ra lanyhult, Astra Romana Petrolifera husz pontot vesztett és 1090-en áll, a Mica 1640-ről 1620-ra csuszott vissza, Resita öt ponttal 587-re javult, többi változatlan.

A külföldi devizák hivatalos árfolyamait a Bancanat változatlanul hagyta, csak a fontot mérsékelte 674.82—695.52-re.

A valuták szabadforgalmi árfolyamai a bucaresti piacon változatlanok.

A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara közleményei

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy Egyiptomban a következő árlejtések lesznek:

1. Legkésőbb f. évi június hó 21-ig vaságyak szállítására.
2. Legkésőbb június 22-ig festékanyagok szállítására.
3. Legkésőbb július 7-ig papírszállításra.

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy több belgiumi és hollandiai cég keres kereskedelmi összeköttetést Romániával. Ezek

névjegyzéke az érdekeltek rendelkezésére áll a kamaránál, ajtó 9.

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy Tg-Mures-Marosvásárhely város tanácsa az ipar előmozdítása céljából hajlandó minden lehető könnyítést megadni, mint pld. előnyös feltételek mellett esetleg ingyen telket, adó- és illetékkedvezményeket, valamint kedvezményes áru villamosáramot. Részletes információt nevezett város tanácsa ad.

A legkellemebb nyaralás és igazi áldás a betegeknek, idősöknek a maramuresi

Costiui-Rónaszék sósfürdő

Elismert hatása van köszvény, csusz, vérszegénység, női betegségek, idegesség esetén. Gyönyörű fekvési tó, szabad fürdők. Állandó homokstrand. Közeli kellemes kirándulóhelyek. Vizum- és vasuti kedvezmény. Prospektust kívánatra küld az Astra Soc. Cult. Sighet Maramures, Palatul Cultural. Szezonnyitás június 6-án

American Lloyd, Páris

társasutazása a

párizsi világkiállításra!

7 nap tartózkodás Párizsban, 1 nap Milánóban, 1 nap Velencében. Elsőrendű ellátás, jó polgári szálloda, hidegmelegviz a szobákban. Állandó vezetők, bő program Párizsban. A 12 napos utazás részvételi díja: 10.950 lej, mely a Takarékoság R. T. útján részletekben is fizethető. Jelentkezni lehet: „Agimex” Agentura, Piața Unirii 3. Telefon: 12-20.

Takarékosság R. T.

Calea Regele Ferdinand 7. Telefon: 17-59. „Universul” papírüzlet Str. Băritu 16/a. Az első társasutazás indul 1937. június hó 21-én.

JUNIUS 15. ÉN

ÁLLAMI SORSJÁTEK nagy húzása

318.903.600 lej!

osztanak ki a játékosok közül **NE LEGYEN EGYSZERŰ SZEMLELŐ!**

Vegyen Ön is részt a húzáson. Ha nincs sorsjegye legyen be egy sorsjegyet vásárolva és kérdezze meg, hogyan vehet részt 250-leivel a nagy húzáson.

Éle a

A volt

Bucuresti. A Capitala közöl Litvin Titulescu hatalmas szövegben anélkül lami is kisz az Ancey déglőjében órákosszaga tattak, am a GPU néhány gyelemmel. egyébként legteljesebb keltek még az egyik t közölkben hogy Talloir egy nagy iz A párizsi csolatosan felteszi a k neki a nem hogy Pári

Rüz

Hivat

Bucuresti, Rüzsi Arra utja során E teken még rás, ahol fel Utána a tör órai tartózk Budapesti t magánjellegű A főváros niszter és a gáda az B.

Élesen támadják Titulescut a Litvinovval való tanácskozásai miatt

A volt külügyminiszter intrikákból és a nemzetközi felbomlásból él — írja egy olasz lap;

Bucuresti, június 5. (Az Uj Kelet tud.) A Capitala rendkívül érdekes részleteket közöl Litvinov orosz külügyi népbiztos és Titulescu talloiresi találkozásáról, amely hatalmas szenzációt keltett a világsajtóban anélkül, hogy annak lefolyásáról valami is kiszivárgott volna. Ismeretes, hogy az Anney melletti városka egy kis vendégházjában találkozott a két politikus és órákhoz tartó tanácskozásokat folytattak, amelyet a kellő távolságból csak a GPU néhány detektívje kísérhetett figyelemmel. Minden intézkedés megtörtént egyébként az iránt, hogy a találkozás a legteljesebb titokban maradjon. Az érdekeltek mégis tudomást szereztek róla és az egyik német rádióállomás rövid időközben többször is megismételte a hírt, hogy Talloiresban a szovjet diplomáciai kikötés egy nagy intrikáját készítik elő.

A párizsi Liberté című lap ezzel kapcsolatosan élesen támadja Titulescut és felteszi a kérdést, milyen hatásköre van neki a nemzetközi politikában? Nem elég hogy Párizsban úgy fogadtatja magát,

mint egy tényleges kormányfő, még Genf-be is elmegy, hogy Litvinov társaságában intrikákat szőjjön? Kétségtelen, hogy a szovjet újabb pressziókat akar gyakorolni, hogy Franciaországot teljesen a kommunista politika mellé állásra bírja. A torinói Stampa című olasz lap azzal vádolja Titulescut, hogy minden eszközzel igyekszik megakadályozni Victor Antonescu külpolitikai tevékenységét és megakadályozni azt, hogy Románia bármilyen meg egyezést kössön Olaszországgal. A volt román külügyminiszter — mondja az olasz lap — intrikákból és a nemzetközi felbomlásból él.

A Telka Press ügynökség jelentése szerint Titulescu tudomására hozta londoni politikai köröknek, hogy sokáig nem fog visszatérni az országba, ahol e pillanatban ellenséges atmoszféra veszi körül. A volt külügyminiszter londoni és cambridgei előadásai után Pozsonyba utazik, részt vesz diszduktorra való avatásán, majd a Rivieran fog megtelepedni.

Bucurestibe érkezett Rüzsdai Arras török külügyminiszter

Hivatalos közlés szerint csak gazdasági természetű kérdésekről tárgyal a török külügyminiszter

Bucuresti, június 5. (Az Uj Kelet tud.) Rüzsdai Arras török külügyminiszter európai útja során Bucurestibe is megérkezett. Pénteken még Budapesten tárgyalt Rüzsdai Arras, ahol felkereste Kánya külügyminisztert. Utána a török követésén vacsorázott és 24 órai tartózkodás után utazott el Romániába. Budapesti tartózkodását politikai körökben magánjellegűnek minősítik.

A fővárosban délből Antonescu külügyminiszter és a diplomáciai kar több tagja fogadta az északi pályaudvarra érkező török

külügyminisztert. Jelen volt Badulescu államtitkár is, valamint a török, görög és jugoszláv követek. Arras az Athéne Pallaceba hajtatott, majd az ebédet Antonescuval együtt, zárt körben költötte el. Arras hétfőn este utazik Constantába, ahonnan hajón folytatja útját Isztambulba. Jóllehet látogatása nem hivatalos jellegű, mégis lesznek megbeszélései Antonescuval és Tatarescuval, a két országot kölcsönösen érdeklő főleg gazdasági természetű kérdésekben.

Olvassa az Uj Keletet

ITT A TAVASZ!

A természettel együtt ébred a rovarok serege is. A legyek, molyok, szunyogok, poloskák és svábbogarak, melyek mind elrontják a tavasz örömeit. A tudomány azonban egy kiváló szert nyújt, amely megszabadítja ezektől a hivatlan vendégektől. Irtsa **FLYTOX**-al a rovarokat!

FLY-TOX

Letartóztatták Tukhacsevszkij, volt szovjetmarsallt, mert nem akarta elfoglalni új állomáshelyét

Nem lesz több trockijista monstreper

A Stefani berlini jelentése biztos forrásból arról számol be, hogy Tukhacsevszki volt orosz vezérkari főnököt letartóztatták, mert a marsall nem volt hajlandó átvenni új megbízatását. A letartóztatás körül teljes a titoktartás.

A Havas moszkvai jelentése szerint, annak ellenére, hogy a hatóságok kimélet nélkül folytatják az ellenzéki elemek, akiket általában trockijistáknak neveznek, kiűztását, mégis általános benyomás szerint nem lehet arra számítani, hogy újabb monstre-perre kerül sor, mint Kamenev és Zinovjev esetében történt. Valóban a szovjetek vezetőinek véleménye az, hogy az ellenzéki mozgalom összes vezetőit megsemmisítették és ha van is néhány trockijista, csak másodrendű fontosságú emberek, akik felett hadbírósgok fognak itélkezni, ártalmatlanná lesznek téve. Általános felfogás szerint a multbeli nagy perek, megfelelő világításba helyezték az ellenzéki mozgalom vezetőinek bűnösségét és felesleges tovább foglalkozni ezzel a kérdéssel.

Két külföldi szociáldemokrata képviselő előadása a Duna-völgyi államok egymásrautaltságáról

Pakovszky cseh képviselő megcáfolla Pop Valer csehszlovákiai példáját a nemzeti munkavédelemről

Cluj-Kolozsvár, június 5. Tegnap Kolozsváron két külföldi szociáldemokrata képviselő tartott érdekes előadást: Pakovszky Károly cseh és Kertész Miklós magyar képviselő. Mindketten a dunavölgyi államok és népek egymásrautaltságáról beszéltek és a szocializmus és demokrácia feladatait hangsúlyozták a Dunamedencében.

A román, magyar és zsidó munkásokkal és magánalkalmazottakkal zsúfolt teremben viharos lelkesedést keltett Pakovszky képviselő előadása a csehszlovák demokráciáról és a csehszlovákiai kisebbségi rezsimről.

Különös érdekességet kölcsönözött Pakovszky előadásának az a körülmény, hogy Pop Valer egy nappal ezelőtt a sajtónak adott nyilatkozatában csehszlovák példával igyekezett igazolni készülő nemzetvédelmi törvényrendeletét és arra hivatkozott, hogy a Népszövetség visszautasította a szudétánémetek panaszát a csehszlovák hadiparban alkalmazott „nemzetiségi arányszám” ellen. Pakovszky képviselő viszont előadásában, amikor a csehszlovákiai kisebbségek helyzetéről beszélt, leszögezte, hogy két esztendő-

vel ezelőtt akart ugyan életbejuttatni egy ilyen természetű rendeletet a csehszlovák hadügyminiszter, azonban a rendeletet sohasem léptették életbe és még kevésbé került alkalmazásra, amintthogy Csehszlovákiában hasonló szellemű javaslat szóba sem jöhet.

Pakovszky képviselő egyébként előadásának végén munkatársunk kérdésére külön is leszögezte, hogy a Népszövetség a szudétánémetek panaszát nem utasította vissza; hanem megállapította azt, hogy a szóbanforgó rendelet sohasem lépett életbe Csehszlovákiában.

— Százhusz németet tartóztattak le Moszkvában. Moszkvából jelentik: Moszkvában nagyarányú letartóztatások történtek az ottani németek körében. A letartóztatott németek száma 120-ra rug. A letartóztatottak felét a trockista-pár tárgyalásán vették őrizetbe, másik részét a tárgyalás után. Az idegenek és különösen a keleti elemek kiutasítása tovább tart.

SPORT

A Haggibbor rendezti első ízben a Radó Ernő teniszcupa versenyt

A verseny minden valószínűség szerint júliusban lesz

Cluj-Kolozsvár, június 5. (Az Uj Kelet tud.) Hirt adunk már róla, hogy az Erdélyi Makkabi Szövetség elnöksége országos versenyt rendezését határozta el, amelyeket örökös vándorkupáért játszanának. Ennek a határozatnak a nyomán a Haggibbor Radó Ernő nevére — aki a vezetőség egyik legaktívabb tagja volt és tevékenységével hervadtan érdemeket szerzett és aki professzionális érdekei miatt Bucurestibe költözött — örökös teniszcupát alapított.

A Radó Ernő-kupaverseny idei rendezését illetően a Makkabi elnöksége több irányban tárgyalt. Minthogy azonban a sportegyesületek, amelyeknek a rendezési jogot felajánlotta, a döntéssel kétkedtek, az Erdélyi Makkabi elnöksége magáéval tette a Haggibbor azon kétségtelen jogos kívánságát, hogy a Radó Ernő teniszcupaverseny, minthogy Haggibbor alapítvány, első ízben Kolozsváron kerüljön kiírásra.

Ma délután fél 6-kor CMSC—Gloria ligaselejtező

Cluj-Kolozsvár, június 5. (Az Uj Kelet tud.) Minthogy a labdarugószövetség június 13-ra halasztotta a mára kitűzött Rapid—Victoria nemzetibajnoki mérkőzést, így az alkerület a KMSC—Gloria (Beszerce) ligaselejtező mérkőzést délután fél 6 óra tüzte ki dr Ciurel Ilic vezetésével.

A mai részletes kolozsvári program a következő:

Nagypálya. Reggel 8 órakor Turnatoria—Avram Iancu I. oszt. bajnoki, 10 órakor Unirea—Reuniunea I. oszt. bajnoki. Délután fél 4 órakor Haggibbor—Victoria Bolohan-kupa mérkőzés, fél 6 órakor KMSC—Gloria ligaselejtező.

Kispálya. Reggel 8 órakor Napoca—CFR ifj. bajnoki, 10 órakor Reuniunea—Avram Iancu ifj. bajnoki.

Eddig hat Universtatea játékos kérése más egyesületbe való átigazolását

Cluj-Kolozsvár, június 5. (Az Uj Kelet tud.) Az évvégi, szokásos játékoskölésések cserék rekordját ezidén alighanem az Universtatea fogja elérni. Az egyetemi csapat vezetősége aligha tájékozott a szabályokat illetően, mert ezidén elmulasztotta játékosait illetően fenntartását a szövetségnek bejelenteni, aminek következtében az összes játékosok szabaddá váltak. A játékosok élnek is ezzel a szabadsággal. Eddig az egyetemi együttes nem kevesebb, mint hat játékos szerződött el más egyesületbe. Így Gain és Ploesteanu a Venushoz, Sepi az egyik bányai egyesülethez, Stefanescu a Venushoz, Borgea a CAO-hoz, Bence a bucaresti Juventushoz szerződött el. Megbízható helyről szerzett értesüléseink szerint azonban a megmaradt játékosok közül még többen hagyják el az egyetemi labdarugóegyesületet. Így szót van Jancovics, David, sőt Szaniszló kilépéséről is.

A határbírókat is a központi bíróbizottság küldje ki — ezzel a tervvel foglalkoznak illetékes sportkörökben. A terv kétségtelen igen aktuális, mert már több volt a soknál az, amit a többek között például a helyi határbírók a nemzetibajnoki mérkőzéseken az ellenfél rovására elkövettek. A határbírók ugyanis némi megtérítést kaptak szereplésükért. Hogy ezt az összeget meg szolgálják és hogy főleg hasonló megbízatást a maguk részére a jövőre is biztosítsanak, olyan magatartást tanúsítottak és olyan tevékenységet fejtettek ki, hogy az mindennek, csak éppen sportszerűnek nem nevezhető. Ezért jön idejében a labdarugószövetség terve, amelynek megvalósítása egy lépést jelentene a román labdarugás további civilizálódása felé.

JUNIUS 20-ÁN LESZ A ROMÁN KUPA DÖNTŐJE. Bucurestiből jelentik: A Román Kupa döntője a Ripensia és Rapid csapatai között június 20-án lesz a volt ONEF stadionban.

Nem közvetítik rádió a Román Kupa döntőjét. Előző számunkban hirt adunk róla, hogy a román rádiótársaság levelet intézett a labdarugószövetséghez, amelyben a Román Kupa döntője rádióközvetítésének engedélyezését kéri és amely kérést Luchide főtitkár kedvezően véleményezte. A Román Kupa bizottsága tegnapi ülésén foglalkozott a kéréssel, amelyet azonban nem talált teljesíthetőnek és így a közvetítést nem engedélyezte.

A bucaresti Makkabi vezetősége az uszói idény megindulásával elhatározta uszósportosztályának radikális átszervezését. Elhatározást nyert, hogy a vízpolóbajnokságban a Makkabi két együttessel vesz részt.

Károly király visszatérésének emlékére, a június 8-i nemzeti ünnep alkalmából kerékpárversenyt rendeznek Oradea—Bucuresti utiránnyal. Az érkezés a Luna Bucurestilor előtt lesz, majd a kerékpárosok a Principele Carol stadionba vonulnak, ahol tisztelegnek Károly király előtt.

Sivevény június 8-án Bucurestiben. A június 8-i sportünnepségek műsorát érdekes szám gazdagítja. A román sispot öt legjobb versenyzője elhatározta, hogy ezen a napon Brassó és Bucuresti között sistafta versenyt bonyolítanak le. Minthogy azonban június hónapban hó nincs, a versenyzők kerekeket sze-

relnek silleceikre, amelyek segítségével, a kitűnő aszfaltuton, könnyen tehetik meg az egy személyre eső 35 kilométert.

A magyar nemzeti bajnokságban ma dől el véglegesen a bajnokság sorsa a Hungaria—Kispest mérkőzésen. Ha a Hungaria győz, bajnok. Ha csak egy pontot ad le, a Ferencváros az első. A további mérkőzések: Ferencváros—Haladás, Elektromos—Ujpest, Budai—III. kerület, Szeged—Budafok.

Perry nyerte a koronázási serleget. Az angol király koronázása alkalmából rendezett profi teniszversenyt Perry nyerte meg. A döntőben Vinst verte 6:4, 6:4, 12:10 arányban. Az előmérkőzések során a német Nüsslein 10:8, 6:3-ra győzte le Tildent. A verseny Wembleyben volt.

Tovább erősít a Venus. A Timpul írja, hogy a Gloria Lupas nevű hátvéd játékosát is átveszi a Venus. A tárgyalások előrehaladott állapotban vannak. A lap szerint az Unirea Tricolor Nae Ionescu egyetemi tanárt választotta meg elnökévé Negulescu helyébe.

Felfüggesztették Braddock versenyzési jogát. Newyorkból jelentik: Tekintettel arra, hogy Braddock nem jelent meg a Shemeling ellen tegnapi kitűzött mérkőzésen, Newyork állam ökölvívószövetsége bizonytalan időre felfüggesztette. Egyidejűleg Braddockot ezer dollár pénzbüntetéssel sújtották. Hasonló pénzbüntetést róttak ki Braddock menedzserére, Joe Gouldra is.

Carmen-Sylva (Movila)

Grand Hotel Movila és Hotelul Băilor

Nyitva június 1-től szeptember 31-ig. Komfortos szobák, folyóvízzel, penzióval vagy anélkül. Altalány-kurák meleg iszapfürdővel

3800 lejtől

mely összegben befoglaltatik a teljes penzió, orvosi vizsgálat, fürdő és az összes taxák. Ingyen prospektust és információt ad, valamint szoba-előjegyzéseket felvesz összes fiókjai útján az „Organizația Națională Română de Voiași Turism Europa, valamint a szállodák igazgatósága. Telefon interurbán 20.

SZÍNHÁZ-FILM

Jövő szombaton megkezdődik a színház nyári évadja

A megnyitó előadások műsora

Csalnem kéthónapos nagysikerű körútról hazatérve, jövő szombaton, tehát június 12-én kezd meg újra színházunk előadásainak sorozatát. A megnyitó előadás műsorán G. B. Shaw világhírű, izgalmas, mély és mulatságos komédiája, Az orvos dilemmája szerepel. Másnap, vasárnap este lép először a közönség elé hosszú és súlyos betegségéből felépülve Solymosán Magda. Első fellépése Bíró Lajos és Krasznai Mihály nagysikerű operettjében, a Sárga liliomban lesz, amelyet

most a színház teljesen új betanulásban újít fel.

Vasárnap délután háromkor jubiláris előadás lesz: 25-ik előadását éri meg Szigligeti Cigánya, abban az új átdolgozásban, amely a múlt évben oly nagy művészi és közönségsikert aratott. A cigány főszerepeit most is Tóth Elek és Fényes Alice adják. A megnyitó előadás délutánján először megy olcsó helyárakkal a Herceg páholy című elragadó zenés vígjáték.

HETI MŰSOR:

Szombaton, június 12-én d. u. 5-kor: Hercegi páholy. (A kitűnő zenés vígjáték első olcsóhelyáras előadása.)

este 9: Az orvos dilemmája. (Bernard Shaw világhírű komédiája. Rendező: Kádár Imre. Főszereplők: Fényes Alice, Czopán Flóri, Felszeghy Mária, Gróf László, Kovács György, Tóth Elek, Tompa Sándor, Borovszky Oszkár, Forgács Sándor, Lantos Béla, Csengeri Aladár. Premierbérlet 30. szám.)

Vasárnap d. u. 3: A cigány. (A felújított örökbecsű népszínmű 25-ik jubiláris előadása. Olcsó helyárakkal. Tóth Elek a címszerepben, Fényes Alice, Jenel, Borovszky, Tompa, Csóka, stb. a főszerepekben.)

d. u. 6: Az orvos dilemmája. (Másodszor.) este 9: Sárga liliom. (Solymosán Magda első fellépése Cluj-Kolozsváron életveszélyes betegsége után. Teljesen új betanulásban. Sándor Stefi, Stefanidesz III, Czopán Flóri, Kovács György, Tóth Elek, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Nagy István, Borovszky, Csóka, Deésy, Forgács, Homm Pál, Csengeri Aladár, Rajnai Sándor a főszerepekben.)

Hétfő este 9: Az orvos dilemmája. (Rendes bérlet 30. szám.)

Kedd d. u. 5: Jöjjön elcső. (Olcsó helyárakkal.) eset 9: Sárga liliom.

Szerda este 9: Özönvíz előtt. (Nagy István nagysikerű izgalmas drámája harmadszor.)

ROYAL MOZGO MŰSORA:

Ma, utoljára szenzációs kettős műsor: I. Premier! A tigrisek szigete. II. Örvény.

Hétfőtől premier: En és a sógorom. Nagyhatalú modern társadalmi filmregény. Főszerepekben: Robert Taylor (Greta Garbo partnere a Kaméliás hölgyben), Barbara Stanwyck. Rendezte: W. S. Van Dyke. Helyárak: 15 és 19 plusz lej bélyeg.

DAVILA MOZGO MŰSORA:

Keddől: Lázadók. Főszerepekben: Charles Laughton és Clark Gable.

Hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken: Port Arthur, az orosz-japán háború legizgalmasabb fejezete. Helyárak minden bélyeggel együtt 15, 20 és 24 lej. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

OPERA MOZGO MŰSORA:

Vasárnap: Tarzan bosszúja.

Keddől: Orák keze. Főszereplő: Peter Lorre. Egy szadista orvos rémtettei és féktelen garázdálkodása a világ legszebb női közt. Csak felnőtteknek!

MUNKAS MOZGO MŰSORA:

Csütörtökön 3, 6 és 9, pénteken két előadás 3 és 1/2 óra, szombaton és vasárnap 3, 6 és 9 órakor: I. Feleség és szerető. Társadalmi dráma. Fősz.: Kay Francis és Ketti Gallian. II. A pampák királya. Izgalmas cowboydráma. Fősz.: Warner Baxter és Ketti Gallian. III. Journal.

180 lejért villanyondóvalunk 6 havi garanciával. Speciális hajfestés, víz-vas ondolás és művészies parókakészítés. H. Lotti, Calea Regele Ferdinand 3. Udvarban.

APRÓHIRDETÉSEK

Finzler ruhafestő és tisztító. Telefon 505. Str. T. Vladimirescu 11. sz. Elsőrendű munka! Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

„Siestában“ nyaraljunk Szovátán. Penzió, komfort. Információ: Cluj, Iuliu Maniu 39. Telefon: 252.

Gyárosok és nagykereskedők figyelembe! „Hesa“ biuro de agentura Craiova, Bratiana 40, jól bevezetve, vállal családias komoly képviselőket.

Bonósülés utján kitűnő egzisztenciát biztosítunk parfumeria szakmában szakképzett zsidó fiatalembernek. Részletes ajánlatokat: „Consum“ cég Brasov, Str. Regele Carol 30. továbbít.

Sängeor. Băin megnyit a parkban levő כשר ארטה étterem. Szives pártfogást kér Grossmann.

Külföldön végzett praxissal bíró orvos július 1-től helyettesítést vállal Clujon, Vagy vidéken. Ajánlatokat „Praxisz“ jellegre a kiadóba.

Hölgyek figyelembe! Művészies parókakészítés már 1400 lejtől. Parókák tartós ondóllása 200 lejtől. Legjobb és legmegbízhatóbb cég. Összes külföldi különlegesekkel szolgálók. Mussa hölgyfodrász, P. Unirii 23.

Droguista, jómegjelenésű, nőten, fotolaborens, perfekt román, német, állást változtatna. „Sokoldalú“ jellegre a kiadóba.

Megnyit Clujon Calea Reg. Ferdinand 37. sz. alatt az Uránia mellett Menyász Károlyné vezetésével restaurant כשר ארטה Elisabeta. Hideg-meleg konyha. Cukrászat. Büfé. Elismert minőség, higiénia, mérsékelt árak. Az elit közönség találkozóhelye.

Alkalmi vétel! Eredeti angol mechanikus, keresztthuros

Főrsier zongora

Kitűnő hangu, jókarban, 25 ezer lejtért eladó. Állandó raktáron keveset használt zongorák és pianók. Sternberg Izsák régiségkereskedő ORADEA, Bulv. Regele Ferdinand 13.

Betárusulhat szakember 300.000 lej tőkével Sigheten 40 év óta fennálló, jól jövedelmező angros és detail fűszer- és rövidáruüzletbe. Bővebbet Káhn Kálmán ziarist Sighet elmen.

Ügyes, kezdő gépirónót keres a berlini Victoria, P. Unirii 18. Jelentkezés 7-én délután 5 és 6 óra között.

Házvezetőnőt keres középkorú magányos ur. Intelligens, jómegjelenésű, kedélyes, független urfiasszony kényelmes, állandó, nyugodt otthon talál nálam. Fényképes ajánlatot „Nyugalmas“ jellegre a kiadóba kérek.

Kiadó azonnal 4 szoba, konyha, elő- és fűdősoba. Cal. Reg. Ferdinand 70.

Kiadó egy szoba, elő- és fűdősobás garcon lakás július 1-re. Cal. Reg. Ferdinand 70.

Kiadó raktárnak alkalmas száraz helyiség. Cal. Reg. Ferdinand 70.

Vendéglőnek, üzletnek alkalmas helyiség lakással együtt azonnal kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 70.

Eladó olcsón kéziszővőde berendezés: felvető, csévelők, szövőszékek. Farkas tesatoria Salonta.

Ötvenezer lej készpénzgaranciával rendelkező agilis fiatalember állást keres. Választ „Ötvenezer“ jellegre a kiadóba.

Palesztinai parcellák eladók. Megkeresések kéretnek „Cur.Salom“ jellegre a kiadóba.

Ajándéknak: finom porcellán disztárgyak, szervizek, szőnyegek és képek legolcsóbb beszerzési forrása: „Pax“ Cluj, Calea Victoriei 6.

Intellektuel irodai gyakorlatlaltal, perfekt román-magyar levelező, prima referenciákkal, irodai vagy más bizalmi állást keres esetleg kisebb lukratív üzembe betárusulna. Megkeresések „Garanciaképes“ jellegre Rudolf Mossehoz Aradra küldendők.

Kántor héber és hitoktatói állást keres. 27 éves román állampolgár. Jelge: „Muzikálit“ a kiadóhivatalba.

Héber nevelő állást keres. Lehet vidéken is. Jelge: „Jó pedagógus“ a kiadóba.

Mielőtt az hamedán va ző körökben annyira, hogy tük a zsidó részén volt, bokból álló zanc ellen. E számítás ha nak déli rés kis arab bir városal. Fé ből származ ges vazallus mellet kial tól függő a san törzsbő a római ter dák közel l lassanként a Különösen e dik és hato is erősen tó má. Ezek a lási okokból azokkal a f érdekeket v maradtak a azonban az lására térte életét, szor diasságát.

A két v tedik száza az izlám, a magával so

Magában abban az i rültek oda, Az idevona mányok ug alappal, a történelem kolóniák a hogy a szo miából jött eltulajdonít bok tulajd cászatok. a gi szokásai nagy hűség és állandó kal a bayl a biblia-ma alkalmazása, szokás, mi Mohame jében törz köré csopd zsászban r állattenység ben az ara reskedelem bok legend ja Izmael déli lakoss Joktán vo hebreusok bok rokon nemcsak főleg a ny Az Ara zódtak az rosáig, ah elől védek nagyobb v (Medina) élték és v

ZSIDÓK ÉS ARABOK

Medinai és mekkai zsidó telepek. Mohamed fellépése. A kard vallása

Mielőtt az arabok felvették volna a mohamedán vallást, több helyen és különböző körökben már érintkeztek a zsidókkal, annyira, hogy egyes törzsrészek fel is vették a zsidó vallást. Ez Perzsiának azon a részén volt, ahol a perzsa birodalom arabokból álló határőrséget állított fel Bizánc ellen. Ez a határőrvidék a rendes időszámítás harmadik századában Babyloniának déli részein, az úgynevezett Irákban kis arab birodalomra épült ki, Hira fővárossal. Fejedelmek a Lahmida-családból származtak és két évszázadon át hűséges vazallusai voltak Perzsiának. Irák mellett kialakult Délszíriában egy Rómától függő arab állam is és pedig a Ghaszen törzsből, amelynek fejedelmei viszont a római területeket védték. A ghasszanidák közel lévén a szíriai keresztényekhez, lassanként áttértek a keresztény vallásra. Különösen erős volt ez a folyamat az ötödik és hatodik században, amikor Bizánc is erősen terjeszkedett és növelte hatalmát. Ezek a szíriai arabok most már valási okokból is éles ellentétben állottak azokkal a fajtestvéreikkel, akik a perzsa érdekeket védték. A perzsa arabok megmaradtak tűzmadóknak, sokan közülük azonban az ott élő babiloniai zsidók vallására tértek át, látván a zsidók tiszta életét, szorgalmát és főleg nemes családjasságát.

A két vazallusi határbirodalom a hetedik századig tartotta magát, amíg aztán az izlám, amely Arábia belsejéből tört elő, magával sodorta őket is.

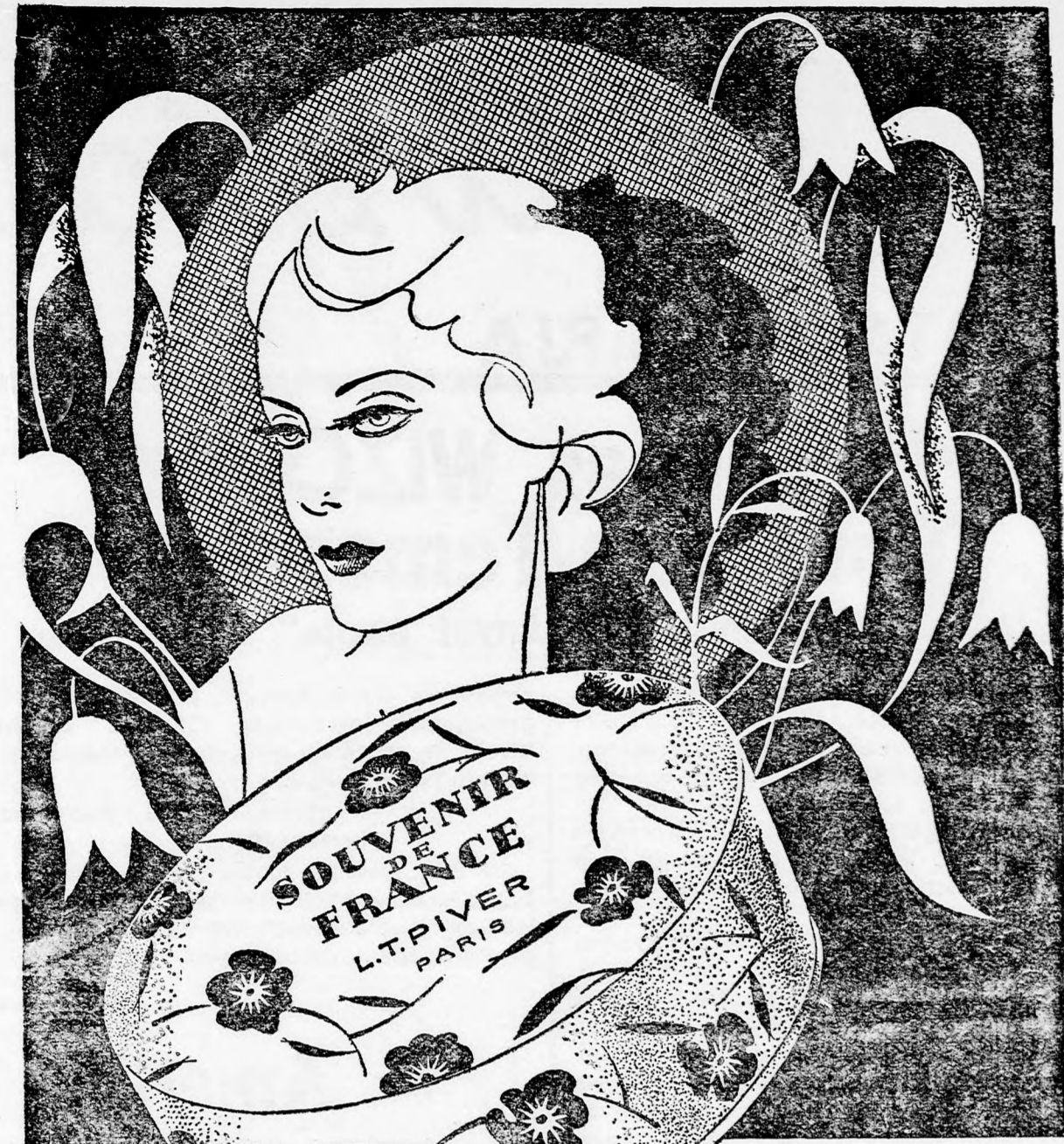
tették meg. A zsidók Arábia belsejében főképpen kézművességgel és kereskedelemmel foglalkoztak. Karavánjaikkal eljutottak a legmesszebb zónákba is. Kitünően értették a fegyverkezelést, minthogy erre hosszú kereskedelmi utazásaik során gyakran volt szükségük. A kard és törkezelése mellett a stratégiát is kitünően ismerték.

A nagy keleti vásárokon, amelyeket Mekkában tartottak, Arábia különböző részeiről jöttek kereskedők, természetesen zsidók is, akik azonban nem zárandokoltak el a „kábához“, amely a pogány arabok hite szerint az istenek apjának rejtett székhelye volt, aki egy fekete kő alatt rejtőzködött. A fekete kő körül sátoroszerű hajlék állott, köröskörül a különböző arab törzsek bálványai. Az élénk és ütemes városba Szíriából és Ethiopiából a keresztény misszionáriusok is eljöttek és térítették.

Mekkában zsidók is laktak és pedig bizonyára szép számban. Kulturális életük feltűnt a város lakosságának. Nyilván csak ezzel tűnhettek fel, mert egyébként, mint jeleztük, teljesen arabosan éltek, arabul beszéltek és iskoláikban és templomaikban is ezt a nyelvet használták.

Mohamed (570-632), aki Mekkában született, korának kulturájából alig szerzett valamit. Már fiatal korában saját kezé munkájára volt utalva; az arab ember könnyű percipciáló képességével elég gyorsan megtanult néhány olyan nyelvet, amire kereskedelmi utjain szüksége volt, azonfelül néhány egyszerűbb számolási műveletet is tudott, amire éppen üzleténél rá volt utalva. Nagybátyja, Abu Talib, akinél nevelkedett, nem helyezte sulyt arra, hogy az egyébként tehetséges ifjú a betűvetést és olvasást megtanulja. Hadzsaszbá és Szíriába való karavánutjait enélkül is megtudta járni, tudott olcsón venni és drágán eladni és ez volt a fődolga. A buzgó és fogékony lelkű fiatal férfit azonban érdekelte a világ folyása, főleg a vallás, ami abban az időben mindennek a mozgatója volt. Magához kérte a keresztény hittérítőket, akik megismertették az evangéliummal és eljárt a zsidó üzlettársaihoz szombati napokon, hogy lássa szokásaikat és hallgassa a Bibliát, annak magyarázatát, a szép parabolákat, amiket áhitatos körben mondtak a bölcsök nyoman. Hallgatta a midrást, Hillel emberi, gyönyörű megállapításaival, hogy mi a zsidó vallás legfőbbelve: „Ami neked nem tetszik, azt ne tedd embertársadnak“, „Ne jelenj meg meztelenül, sem tulságos pompában, ne jelenj meg kacagva, sem sirón“. Ami azt jelenti, hogy az ember ne vonatkoztassa el magát a közösségtől, hanem éljen feltűnés nélkül magának éppen úgy, mint felebarátainak. „Alázatomban egyben fölmagasztosít, fölmagasztosulásomban életbölcsesség“. „Fürodj minden nap, hiszen isten képmását viseled és fűröszd meg lelkedet a jöteves szeretetében, mert hiszen lelked csak vendég a földön, ma még testben lakozik, holnap, ki tudja, benne lesz-e még?“

Hallhatta öregek előadásait Kanadake etiópia királynéjának kincstárnokáról, aki Jeruzsálembé jött, hogy ott imádkozzon és oda-és visszautaztában Jeremiás próféta könyvéből olvasott, hallotta Jochanan ben Zakkáj magyarázatait a bibliai tör-

Egy világhírű márkájú, mindenki számára elérhető

PUDER

Egy doboz Lei 22

Poudre
SOUVENIR
de FRANCE
L.T. PIVER PARIS

vényhez: miért furják át a héber szolga fülét, ha szolgálati éve végén nem akarja a szabadságot? Miért nem szabad a zsidók oltárán vasat elhelyezni? A méltatlan szolga, aki tudja, hiszen fülével hallotta, hogy a zsidók csak istent szolgálhatják, de ő mégis magára vállalta az idegen jármot, kell, hogy fülén lakoljon és viselje megalázásának jelét. Miért nem szabad vasat helyezni isten oltárára? Mert isten azt akarja, hogy az oltár Izrael és mennyei atyja közötti békét jelképezze, de ezenkívül a férfi és asszony közötti egy séget a város és város, a nemzet és nemzet, a birodalom és birodalom, a család és család közötti békét. A vas pedig a háborúság, a fegyver jelképe.

Mohamed hallotta, amit az önsanyargató Cádokról mondtak a rabbik. Cádók egyszer jelen volt egy lakomán, ahol a háziúr, Gamliel fejedelem maga szolgálta ki vendégeit. A vendégek alázatos méltatlankodásukban nem akarták elfogadni az eledelt, mire Cadok fölháborodva szolt: „Miért helyeztek olyan nagy sulyt az ember megbecsülésére és miért hagyjátok figyelmen kívül az Ur tiszteltét? Az örökévaló neve áldassék, kinek egyetlen szavára világok keletkeztek, aki viharrá támaszt, fellegeket gomolyit, esőt küld a földre, növényeket növeszt és mégis minden élelőny asztalát megteríti, vajjon akkor miért ne szolgálhassa ki Gamliel bennünket?“

A bátorság és önállóság példája mindennél erősebben hatott a fiatal kereskedő lelkületére, annál kevésbé a szelidség példája és a fegyvertől való irtózás. Amikor erről szó volt, szenvedélyesen hangsúlyozta, hogy olyan időket élünk, amikor a harc eszközei hozzák meg a békét.

Mohamed maga köré gyűjtötte a keveseket, kik hangosan mertek gondolkodni a gazdagok és elnyomók ellen, akik külön kasztjukban Mekkában isteneknek vélték magukat és poklot adtak. Mohamed új valláson keresztül akarta felszabadítani a megalázott és elnyomott rétegeket, ame-

lyek közé ő maga is tartozott. Azt vallotta, hogy „a meghamisított Ábrahám vallását kell helyreállítani.“ Istenről való felfogásával — szemben a babonás pogányhitűekkel — erősen közeledett a zsidó és keresztény felfogáshoz, de szüksége volt odaadó emberekre és ezért vallása főelvéül az „izlámot“ állította, ami odaadást jelent: a mohamedán hívőnek Allah, az Isten iránt érzett teljes odaadását. A társadalmi fegyelem követelte akkor a függésnek ezt az elvét, egy természetfölötti lény iránt, amelynek a hatalma korlátlan.

A kis tábor még nem gyűlölték, csak gunyolták, minthogy minden hatalma az eszme hirdetésében állott. De a gazdagok közül néhányan megsejtették, hogy az új tanok veszedelmet rejtegetnek az ő rétegükre és üldözni kezdték Mohamedet, aki kevésszámú hívével átmenekült Jathrib városába, amelyet később Medinának neveztek el, a próféta városának. Itt újra alkalma volt összekérülni a zsidókkal.

Jathrib neves iskolának volt székhelye. Az iskolák vezetői egyben bírái is voltak a zsidó közösségnek, felebbviteli fórumjai a kisebbrendű vidéki bíróságoknak.

622-től szokták számítani az Izlam történetének első szakaszát, ez az az év, amikor Mohamed Jathribba tette át székhelyét. Itt már nyíltan hirdeti a harcot, már hódító jelszavakat dob a tömeg közé, már nemcsak vallási rajongó, hanem harcos és államférfi, már megszervezi katonai és állami alapokon vallását, amely ilyen módon intézményesül is. Amit eleinte hirdetett, a gazdagság megvetését, az önmegtadadást és az egyszerűséget, azt most, a változott körülmények következtében a gyakorlatban eljéti. Már a szákmány elosztásáról intézkedik, megállapítja az örökösödési és birtoklasi törvényeket és mindazt, ami a magánvagyonot biztosítja.

Az izlám most már kibontakozott irányával és szándékaival egyetemben: az arabok megakarták hódítani a Keletet.

(sz.)

fon 506.
tű mun-
Panzio,
faniu 39.
yeimóbe!
Bratiann
ly képv.
át bizto-
akképzett
matokat:
Carol 30.
an levő
ást kés
ró orvos
jon, vagy
eligére a
paróka-
tartós
s legmeg-
ülönleges-
drász, P.
fotolabo-
változtat-
dinand 37.
Károlyné
Elisabeta.
Büffé. El-
elt árak.
hanikus,
fejért el-
használt
g izsák
Regele
lej tökével
védelmző
ruizlethez.
Sighet el-
berlini Vic-
én delután
magányos
éyes, füg-
ló, nyugodt
s ajánlatot
érek.
elő- és fűr-
zobás gar-
rdinand 70.
z helyiség.
s helyiség
Cal. Reg.
lezés: fel-
as tesatorie
al rendel-
es. Választ
egkeresések
kiadóba.
isztárgyak,
s legelsőbb
Calea Vic-
i, perfekt
referenciák-
ást keres-
betársulna.
eligére Ru-
st keres. 27
„Muzikális“
het vidékon
óba.

Az oradeai liceum és gimnázium I. osztályos tanulók felvételi vizsgája folyó hó 20-23. között lesz. E felvételi vizsgára a tanulókat előjegyzti és előkészíti az oradeai

Szilágyi zsidó fiu-internátus

Ez internátusban a tanulók okleveles tanárok gondos vezetése mellett teljes testi és lelki fejlődése biztosítva van.

Az intézet igazgatója, dr Szilás zsidó liceumi tanár. Érdeklődők: ORADEA, Str. Delavrancea 17 forduljanak.

WIZO A zsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

Mozgalmas WIZO-élet Timisoara-Temesvárt

A timisoarai „Anyák napja”

Az „Anyák napját” a Wizo ezidén is sikerült gyermekelőadás keretében ünnepelte meg. A Zsidó Lyceum tornaterme vasárnap, május 30-án délután zsúfolásig telt meg gyermekekkel és felnőttekkel.

Az Imnul Regal elhangzása után Morawetz Zsuzsi mondott bájos, közvetlen hangú szép prólógot, amelynek szerzője Freund Szerén asszony volt.

A Cântecul Mamei című verset Friedmann Margareta szavalta. Azután következett Bruder Evi szavalata: „Mama bleibt immer schön”. Szép és ügyes tornaszámot produkált a józsefvárosi óvoda, amelynek betanítása Grünne érdeme volt. N. Fried hatásos héber szavalata után Taub Ruth asszony kedves egyfelvonásos szindarabja következett, amelyet Reitter Ilonka tanított be, a táncokat pedig Magyar Eszti növendékei adták elő. A szindarab szereplői a következők voltak: Deutsch Ági, Feuerwerker Oszsi és Sanyi, Fuchs Sidi, Keller Marion és Trudi, Köreusch Kató, Mezei Evi és Klári, Musafia Rolla, Rors Mancsi, Steiner Zsuzsi és Weisz Baba. A színet előtti utolsó szám a rendkívül tehetséges Rusznák Marika és Havas Margareta zongorajátéka volt. A Wizo hölgyek által adományozott szép büfének is nagy sikere volt. A színet után a II. ker. iskola III. osztályának héber kórusa következett. Ismert, szép dalokat énekelt el a kis énekkar, amelyet Lebovits Ervin tehetségesen és ügyesen dirigált. Az énekkar betanítása Kaufheil Ernő tanító kiváló munkája volt.

A II. ker. óvoda is igen szép jelenetet adott elő héber nyelven, a kis Dező J.-vel, mint szülőnekessel. Schächter óvónő valóban dicséretre méltó munkát végzett.

Gréte és Kurti Gutfreund szép költeményeket szavaltak, amelyet Freund Szerén irt. Grünne és Neufeld Magda együttes munkája volt a IV. ker. óvoda második és jól rendezett héber jelenete. Káty Sebestyén, a tehetséges kis táncosnő balletprodukciója is nagyon tetszett és Bingert Piri urhölgynek is dicséretére vált.

A Hatikvah elhangzásával a jól sikerült előadás véget ért.

Reiter Ernő előadása

A temesvári Wizo az elmúlt két hét alatt igen szép kulturális munkát végzett.

Május 19-én Reiter Ilonka látta vendégül a hölgyeket. Előadó Reiter Ernő volt. A név és mindvégig érdekes előadás azokról az asszonyokról szólt, akik a zsidóságnak és a cionizmusnak tettek felejtethetetlen szolgálatakat. Felemlíti Reiter Ernő báró Hirsch Klárát, aki férjét befolyásolta a zsidó célokra való adományozásban, beszélt Sonnenschein asszonyról, aki Angliában szállt sikra a zsidó népi jogaiért és egyenjogúsításáért. De olyan asszonyokról is beszélt, akik keresztény lélekkel szívükön viselték a zsidó ügyet és annak érdekében végeztek eredményes munkát. Megemlíti George Eliot „Daniel Deronda” című könyvét, amellyel az angol körök figyelmét hívta fel a zsidóság elnyomott és méltatlan helyzetére. Végül pedig sor került Irene Harand-ra, a napjainkban élő kiváló egyéniségre, akinek munkáját és hősiességét mindenki ismeri, mégsem becsülik meg kellőképpen. Reiter Ernő pompás előadását nagy lelkesedéssel fogadta a hallgatóság.

Reiter Lunka előadása

Reiter Lunka május 26-án Baruch Mariska kertjében tartott előadást. A háziasszony, aki egyike a legagilisabb temesvári Wizo-asszonyoknak, nagy közönséget hívott egybe. Mindenki élénk várakozással tekintett az előadás elé, amely az alkalommal valóban minden várakozást felülmúlt. Reiter Lunka Bucurestiben a Mirjam Scheuer kurzuson vett részt és ottani tapasztalatairól számolt be. Beszélt a Wizo problémáiról Bucurestiben, a Regátban és világszerte mindent, a Wizo óriási munkájáról és teljesítményéről és ennek kapcsán általános cionista problémákat is érintett. Előadása annyira kiváló és sokoldalú volt, hogy mindenki elragadtatással hallgatta.

nyeiről és ennek kapcsán általános cionista problémákat is érintett. Előadása annyira kiváló és sokoldalú volt, hogy mindenki elragadtatással hallgatta.

Dr Róth Dezsőné Palesztina-beszámolója

Dr Róth Dezsőné június 2-án tartotta meg Palesztina-beszámolóját Mannheim Lajosné lakásán. Részletesen ismertette az erci Wizo gyermekgondozó intézményeit, melyek az épít-

Amerikai utitársnők

Oradeára utaztunk, a Wizo-konferenciára. Zsúfoló fülkékben szorongtuk, hisz a husvéti CFR-kezdve mindenkit utazásra csábított. Ki hitte volna, hogy ebben a zsúfoltságban valakinek is feltűnik az a kis jelvény, amelyet mi, Wizo-delegátusok viselünk.

Márpedig az előkelő külsejű hölgy, aki a szatmári állomáson szállt fel vonatunkra, erősen szemügyre vett bennünket és önkéntelenül észre kellett vennünk, hogy a Wizo-jelvényen akadt meg a szeme. Külseje és egész magatartása elárulta, hogy idegen. Tekintetéből azonban sok melegség és barátság áradt felénk.

— Wizo hölgyek? — kérde mosolyogva és megindul a beszélgetés, amely kitűnő utatvaló volt a konferenciára.

Utitársnőnkől csakhamar kiderült, hogy az amerikai Hadassza egyik vezetőtagja. Erdélyi származású, hozzátartozóit látogatta meg Satumare-Szatmáron. A zsidó köztért dolgozó nő nagyszerű típusa. Vértel cionista, de nem kevésbé lelkesedik a galuti szociális munka iránt. Maga is a társadalmi munka szolgálatában áll. Akaraterő és cselekvő energia árad ki minden szavából. Nem „jótékonykodó” nő, hanem társadalmi munkás.

A Wizo és a Hadassza között vannak ugyan elvi különbségek, de pompásan kiegészítik egymást a zsidó nép a zsidó Palesztina szolgálatában. — Ez a két nagy nőszervezet szövetségének és harmoniájának alapja... Vagyis mi testvérek vagyunk.

Ilyen bevezetés után valóban testvéries beszélgetés fejlődött ki az itteni Wizo-munkáról és az amerikai Hadassza tevékenységéről. Láthatóan tetszett utitársnőnknek mindaz, amit az itteni Wizeről mondtunk, de nem egészen kritikamente.

WIZO-HIREK

Wizo-élet Maroshévízen. Május 27-én a topli maroshévi Wizo csoport összejövetelt tartott, melyet a gyöngékedő Liguornik Amália elnöknő helyett Marmor Lotti elnöknő vezetett le. Az elnöknő betegsége dacára is megjelent a gyűlésen és az elnöknő a megnyitás előtt melegen üdvözölte és köszönetet mondott neki megjelenéséért. Szucher Erzsébet titkár ismertette a központtal folytatott levelezést, majd elnöknő közölte a tagokkal, hogy a legutóbbi összejövetel óta két teasztélyt rendezett a csoport. Az egyiket Brumberg Olga és Redlich Helén, a másikat Szucher Erzsébet és Roskovits Lotti rendezték, mindkettőnek kitűnő anyagi és erkölcsi sikere volt. Május 24-én megrendezték az Anyák Napját, mely szintén jól sikerült. Külön köszönetet mond a kis Léederer Bébinék, Teichmann Hajsunak, Teichmann Fridusnak és Klopot Malkának, valamint

lő ország számára nélkülözhetetlen szükségessé váltak. Rendkívül szellemes előadásából kitűnt, hogy az erci anyák milyen nagy mértékben vannak ráutalva a Wizo segítségére és hogy a modern higiéniaiával berendezett Wizo-intézményekben lelkiismeretesen gondoskodnak arról, hogy egészséges új társadalmat neveljenek a zsidó állam számára. Dr Róth Dezsőnének, aki 6 hétig tartózkodott Ereben, alkalma volt megismerni a Wizo egész munkásságát. Ennek a munkának a fejlődésére bizonyították az is, hogy dr Róthné ezuttal nem egy alkalommal referál róla; szerdai előadása csak a szociális munkát ölelte fel és további beszámolóját jövő héten Mann Zseni lakásán fogja folytatni. A jelenlévő Wizo-asszonyok nagy élvezettel hallgatták végig a nagyszerűen felépített referátumot és melegen ünnepeleik az elnököt.

tesen. A Hadassza-konceptió csakhamar szóhoz jutott. Néhány példát mondott el a szociális munka illusztrálására. Ime az egyik:

Egy magyarországi származású, nyomorék asszony elveszti leányát. A haláleset buskomorságba dönti. Nem beszél senkivel, csak magában mormolva hajtogatja, hogy meg akar halni. Az asszony szegény, nincstelen. Pszichiater kezelésre volna szüksége. Valaki tudomást szerez az esetről a Hadasszában. A nő asszonyunk karolja fel az ügyet, elmegy a beteg anyához, okos beszéddel megközelíti lelkét és jó pszichológus tapasztaltságával, kitalált mese segítségével kicsalja ódújából a beteg és elviszi a pszichiaterhez. A beteg meggyógyult. Megmentették önmagának és másik fiugyermekének...

Arról a 400 németországi zsidó gyermekről is beszélt, akiket az amerikai zsidó nők vettek gondozásukba. Felnevelik őket, gondoskodnak kiképzésükről, előkészítik őket a jövőnek. A nő utitársnőnk is két ilyen német gyermeket nevel — saját gyermekei mellett.

— De azért ne higgyék — mondja hirtelen fordulattal —, hogy ez irányú munkánk hátráltatja a Keren Kajemethert és a Keren Hajesszodert való fáradozásainkat. A két országépítő alap áll a mi tevékenységünk középpontjában és éppen azt akarjuk megmutatni, hogy kellő energiával és odaadással meg lehet teremteni az összhangozó a helyi szociális munka és a mindennapi cionista erőfeszítések között, anélkül, hogy az egyik megrövidítene a másikat.

Még sokáig elvitakoztunk volna, ha nem válnak el utjaink.

Dr Danzig Samuáné Sighet

gyermekprimadonna román nemzeti táncosai és akrobatikus táncprodukciójával aratott nagy sikert. Szmuk Zsuzsi stepptánc szűnni nem akaró tapsot váltott ki, ugyancsak nagy sikere volt Szmuk Líviának táncszámaival és mesejelenetével. A kis Harsányi Theo igen kedvesen konferált. A műsort Simon Lici növendékeinek táncszámai egészítették ki. A nagyszerűen sikerült műsort Veress Irén táncnő tanította be nagy hozzáértéssel. A gyermekdelutánon szépségverseny is volt, amelyen a következők nyertek díjakat: Knacker Zsófi, Adler Zsóka, Fischer Boróka, Stern Gabi, Czikk Csópi és Weschler Háni. A rendezvény jóvedelmét a Zsidó Nemzeti Alap javára fordították. Szombat este a Jung Wizo rendezett ugyancsak nagyszerű táncestetélyt az Ujságíróklubban.

Megalakult Déván a Jung Wizo. Április 25-én tartotta a dévai Jung Wizo csoport alakuló közgyűlését. A Wizo részéről jelen voltak: Gál Béláné elnök, Kahan Vilmosné és Farkas Rózi. A jelenlévők egyhangúlag Kahan Vilmosné választják meg a csoport elnökjének, míg a vezetőség többi tagjai a következők lettek: Marmor Ila, Roth Szonja, Friedmann Bözsi, Mózes Ella, Kellan Loly, Ringler Lili és Sámuel M. A vezetőség elhatározta, hogy hetenként egyszer vasárnap délután fogja az összejöveteleit megtartani.

Weinberger Nándorné megalakította Medgyesen a Jung Wizo. Weinberger Nándorné április végi turnéja folyamán a medgyesi Wizo meglátogatása alkalmával megalakította a Jung Wizo csoportot is. A leányok összegyűltek a Wizo előadása előtt és meghallgatták Weinberger Nándorné előadását, aki a Jung Wizeről beszélt. Az előadás után a leányok kimondották megalakulásukat és egyelőre komoly zsidó kulturális munkára vállalkoztak.

A csikszederai Wizo közgyűlése. Május hónapban tartotta meg a mercuria-ciuci-csikszederai Wizo csoport rendezévi tisztújító közgyűlést, mely alkalommal a közgyűlés a következő vezetőséget választotta meg: Elnök: Grünstein Dávidné, ügyvezető elnök: Herskovits Károlyné, társelnök: Lempert Lippóné, alelnökök: Márton Béláné, Ackermann Sándorné, titkárok és jegyző: Háger Miklós, pénztárnok: Alter Izsoné, KKL és KH biztos: Szmuk Zsigmond. Kulturbizottság tagjai: Hagerné, Ackermanné, Maglerné, Brüller Eszti és számos választmányi tag. Az új vezetőség első bemutatkozása az Anyák Napja rendezvény volt, melyet május 30-án tartottak meg egy fagyaltdeután keretében.

A dévai Wizo Anyák Napja rendezvénye. Május 16-án keretében tartotta meg a dévai Wizo az Anyák Napját. Perlmutter Oszkár, né alelnöknő ismertette a nap jelentőségét, Rottmann Ági, Scherfer Anikó, Gidáli Baba különböző szavazatokat adtak elő nagy tetszés mellett. Breier Kató, Klein Kató, Kahan Babi egy nagyon kedves román énekes táncot adtak elő és akrobatikus tornamutatványokat végeztek. Ezután az Anyák Napja szindarab következett, melynek szereplői Salamon Joli és Kató, Weisz Bébi, Friedmann Kató, Zuckermann Baba, Gidáli Baba, Gertler Manyi, Vulaski Judit, Roth Helén és Szerén és Leiner Bözsi voltak. A gyermekek betanítása és az ünneplő sikere Gál Béláné elnök, Perlmutter Oszkár alelnöknő és a vezetőség többi tagjainak érdeme.

(Transilvania Karlsbadja)

Bixad gyógyfürdő

Nyitva június 1-től

Ivókúra

Ásványvíz, szénsavas, kén, gyöngy-habfürdők, speciális bélfürdők. Legmodernebb hidegvíz gyógykurák, iszap-pakolások, inhalatórium.

Strandfürdő

Allandó fürdőorvos. Kitűnő keresztény és kóser konyha. Diétás koszt, mérsékelt árak. Prospektust díjlanul küld.

Fürdőigazgatóság: BAIE BIXAD
Jud. Satu-Mare.

Lefényképek is a Goldmar...

A Goldmar...

9 órákor tart...

közönség. Mi...

ez a hangver...

keret fogja ho...

egyesületnek...

Vilmos vezet...

sajlottak le a...

zónzáró hang...

zeneegyesület...

a zeneművel...

nevelőmunkát...

most képzett...

pet fognak j...

nyen. A zene...

súlyt helyez...

külső képe...

várható műve...

fel ezután is...

szan jelenjék...

mert a vezető...

zett időben a...

adást. Ezen...

ként a Goldm...

veskedik a kö...

ben felvételek...

latban a vez...

közönséget,

közvetlenül a...

fejlesztése után...

aki rajta a...

hagyja el azo...

— Új rendőr...

ügyminiszter...

— tegnap értesít...

ésére kineveze...

vesztort, hogy...

központi szolgál...

közölte a belügy...

rendőrség élére...

vezette ki, a...

rendőrséget veze...

olja el hivatala...

Az új...

K...

„A szervezete...

gyógyítani”, m...

pot. Ez az iga...

mint az impote...

szert ajánlják...

rejelést, mely...

rejel szerzi vi...

A „Reton” h...

Reon” nem kö...

gy olyan gyóg...

szinteti m...

Ez a hatás...

ama alatt és 8...

parad.

Ezért ajánl...

akik állandóan...

ak maradni,

urát tartsanak...

gra kezdenék...

Egy tubus a...

apható az őss...

rogériákban.

Vidékre Lei...

állítunk. Vez...

acuresti III. S...

— Megérkeze...

szaspár. Veler...

olasztájuk alát...

és az angol...

3.30 órákor a...

ult, ahol a Wa...

lmi Bécsi jek...

se hercegné m...

Wasserleoburg

Der Clujer „E...

fort eine Leh...

Reflektantinne...

Wien, oder C...

ihre Offen...

spriche bis a...

esse: Hermann...

3 einsenden.

HIREK

Lefényképezik a közönséget is a Goldmark június 9-iki hangversenyén

A Goldmark június 9-én, szerdán este 9 órakor tartandó szezonzáró hangversenye elé nagy érdeklődéssel tekint a közönség. Minden jel arra mutat, hogy ez a hangverseny is a legteljesebb sikert fogja hozni a már szépmultu zeneegyesületnek. A zenekarvezető Fischer Vilmos vezetésével nagy siker jegyében zajlottak le a koncert főpróbái. A szezonzáró hangversenyen is érvényesül a zeneegyesületnek az a szándéka, hogy a zeneműveléssel egyidőben ifjúsági nevelőmunkát is végezzen. A társaság most képzett fuvósai már nagy szerepet fognak játszani ezen a hangversenyén. A zeneegyesület vezetősége nagy súlyt helyez arra, hogy a hangverseny felkészítő képe is alkalmazkodjék annak várható művészi színvonalához. Ezért kéri fel ezúton is a közönséget, hogy pontosan jelenjék meg a hangversenyen, mert a vezetőség ismét pontosan, a jelölt időben akarja megkezdeni az előadást. Ezen a hangversenyen egyébként a Goldmark vezetősége azzal kedveskedik a közönségnek, hogy a szünetben felvételeket készít. Ezzel kapcsolatban a vezetőség figyelmezteti is a közönséget, hogy a fényképfelvételek kivételével a műsor első felének befejezése után fognak történni és ezért, aki rajta akar lenni a képeken, ne hagyja el azonnal a termet.

— Uj rendőrvesztör Kolozsváron. A belügyminiszter — a Patria híradása szerint — tegnap értesítette a kolozsvári rendőrség élére kinevezett dr. Eugen Clonja rendőr-vezetort, hogy saját kérésére visszarendelte központi szolgálatra Bucurestibe. Egyidejűleg átvette a helyettesítést, hogy a kolozsvári rendőrség élére Horváth József rendőrfőnököt nevezte ki, aki ezidőszakra a csikseredai rendőrséget vezeti. Az új kvesztör hétfőn fogja el hivatalát.

Az impotencia kezelése

„A szervezetet ostromolni, nem jelenti azt elgyógyítani”, mondta egyszer a nagy Charcot. Ez az igazság sehol nem olyan találó, mint az impotencia kezelésének esetében. Ezért ajánlják a „Reton” tablettákkal való kezelést, mely a férfi részére a fiatalság erejét szerzi vissza.

A „Reton” hatása csak a kezelés harmadik napján észlelhető. Ebből látható, hogy a „Reton” nem közönséges ingerlő szer, hanem egy olyan gyógyszer, amely az impotencia okait szünteti meg.

Ez a hatás a gyógykezelés egész időtartama alatt és 8—10 nappal később is megmarad.

Ezért ajánlatos azoknak a férfiaknak, akik állandóan férfierejük birtokában akarják maradni, hogy 21 napig egy „Reton”-kurát tartsanak. Egy 9 napos szünet után újra kezdek a kurát s így tovább.

Egy tubus ára 25 tablettával 98.— lej. Kapható az összes gyógyszertárakban és drogériákban.

Vidékre Lej 110 előzetes beküldése esetén állítunk. Kérleképviselet: E. & L. Cioară, Bucuresti III. Speranței No. 37.

— Megérkezett Ausztriába a Windsorspár. Velencéből jelentik: Tegnap gondolatjuk alatt a hercegi pár kiszállt a Lina és az angol konzul társaságában teázott. 8.30 órakor a hercegi pár Ausztria felé indult, ahol a Wasserleoburg kastélyban fogadják. Bécsi jelentés szerint Windsor herceg a hercegné ma éjjel autón megérkeztek a Wasserleoburg kastélyba.

KONKURS

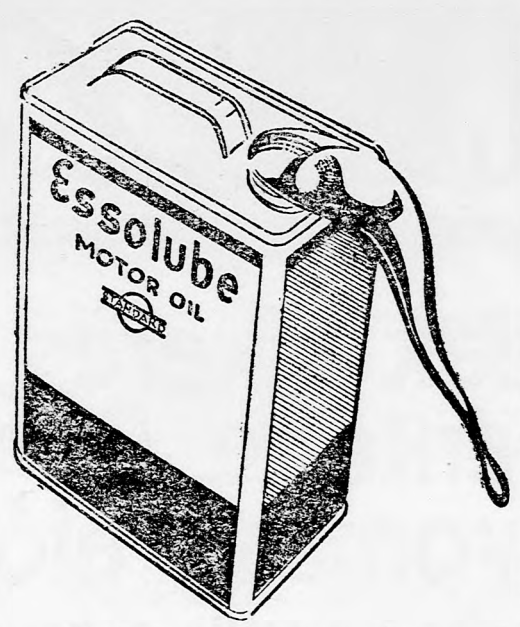
Der Clujer „Beth Jakob” Verein sucht per sofort eine Lehrerin.

Reflektantinnen, die die Schule in Cluj, Wien, oder Cernaui absolviert haben, wollen ihre Offerte mit Angabe der Gehaltsanprüche bis am 20. Juni d. I. auf die Adresse: Hermann Stern, Cluj, Str. Gen. Poenaru No. 3 einsenden.

— Nyersolaj és szénpor fűti a hajókat. Jarrowból (Anglia) jelentik, hogy a Wallsend Slipway and Engineering Company és a Cunard White Star Company által az új üzemanyag előállítására érdeklődésben folytatott kísérletek sikerrel jártak. Fennáll annak a lehetősége, hogy az angol hadi- és kereskedelmi flotta teljesen új fűtési rendszerre tér át. Az új üzemanyag 60 százalékban nyersolajból és 40 százalékban porrázúzott szénből készül. Az új üzemanyag hasonló hatású, mint az olajjal való fűtés. A Wallsend Company egyik vezetője a Times-nak úgy nyilatkozott, hogy a találmányt szigorúan bizalmasan kezelik. A kísérletek ma már olyan stádiumban vannak, hogy az új üzemanyagot lényegesen olcsóbban állíthatják elő. Az üzemanyag gazdasági szempontból azért jelentős, mert lehetővé válik az angol szén nagyobb mértékű kihasználása s ezzel szemben a külföldi nyersolajszállítás csökkenése remélhető.

— Eljegyzés. Kain Ignác szőlőnagybirtokos Margita és Friss Elza urleány Oradea jegyesek. (M. k. é. h.)

Dr. Wagner balamarei szanatórium prospektuskivonata. Reconvalescencsek, általános gyengeségben szenvedők, neurastheniás, hysteriás, rheumaticus, bel- és anyagcsere zavarokban, idült női bántalmakban szenvedőknek legjobb üdülő és gyógyuló helye a balamarei dr. Wagner-féle szanatórium. Subalpesi clima, modern vizgyógyintézet, iszapgyógyulások, természetes vasas, szénsavas és fenyőfürdők, gyógy- és hízókurák! Sebészeti, szülészeti és nőgyógyászati műtétek. Quarsz, stb. Teljes napi penzió 3-szori elsőrendű étkezéssel, kiszolgálással 200 lej, gyermekeké 7 éves korig 140 lej.

ESSOLUBE, kiváló olaj, amely Amerikában készül.

Előny ez? Kétségkívül. Az amerikai nyersolajok, amelyek az Egyesült Államok finomítóin mennek keresztül, adják a legjobb kenőanyagokat.

Az ESSOLUBE olajat magában a készítő finomítóban TOLTIK tartányokba, úgy hogy minden országban ugyanabban az egyforma minőségben kerül forgalomba. A „STANDARD OIL Co” of New Jersey forgalomba hoz speciális olajat is, új és renovált motorok számára.

Essolube AGENTIA AMERICANA

— Súlyos összetűzések voltak újra Antiochiában az arabok és törökök között. Antiochiából jelentik: Súlyos összetűzések voltak az arabok és törökök között. Hét arab megsebesült, öt súlyos állapotban van. A hadsereg helyreállította a rendet. A helyzet továbbra is feszült. Az arabok és egész Szíria örményei általános sztrájkot tartottak el és tiltakoztak a genfi megoldás ellen, amely a török nyelvet hivatalos nyelvvé nyilvánította a szandzsák számára.

A nagyobb városokban kapható képviselőinknél és az országban mindenütt a „Distributia” társaság „OSIN” fiúkéiben.

— Szerda délutánig nem tartanak hivatalos órákat a közhatalóságok. Bucurestiből jelentik: A közhatalóságok szerdán délután négy óráig nem tartanak hivatalos órákat.

— Orvosi hír. Dr. Reich Izidor belgyógyász rendelését sziv és vérérdő betegek részére megkezdte Buziás fürdőn, a Strada Avram Iancu 22. alatti v. Schausz villában.

— A Regalá uccán tegnap egy női aranyórát találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti az V-ik kerületi rendőrségen.

— Kisdédek makacs székszorulásánál és nagyobb gyermekek gyomorbélhurutjánál reggel felkeléskor már egy negyedpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet is kintűnő eredménnyel adhatunk. Az orvosok ajánlják.

— Cseh írók a demokráciáért. Prágából jelentik: A csehszlovák legionáriusok szövetsége Prágában megtartott kongresszusán megemlékeztek a cseh írók 1937-es kiáltványáról és kimondták, hogy továbbra is annak szellemében fognak dolgozni. A kongresszus kiáltványt bocsátott ki: „Az 1917 májusában kibocsátott kiáltvány aláíró függetlenséget követeltek nemzetüknek a demokrácia hitében. Általuk harcolta ki nemzetünk szabadságát, az ő elgondolásuk alapján megalapította köztársaságát s az ő szellemük biztosítja a köztársaság létét minden időre. Az 1917-i írók hangja szóval fejezte ki egy nemzet igaz eszméjét és hitét, éppúgy mint más harcosok, akik fegyverrel fejezték ki egy nemzet szabadságáért. Ez az egyetemes gondolatnak és tetteknek, amely megalkotója a csehszlovák demokratikus köztársaságnak, az egyedüli záloga e köztársaság tartósságának. A jelen megkívánja, hogy a nemzet összes erői részt vállaljanak annak legszentebb kincsének: a szabadságnak megvédésében. Az 1917-i manifesztum aláíróinak példája kötelezi a mai írókat is. Törhetetlen hittel hisszük, hogy a független, szabad nemzetek Európája lesz a holnapi és a jövőndé Európa.”

A REMÉNY visszatér... A KIÜTÉS eltűnt!

A gyógyulás számtalan esete — gyakran csodálatos — ismeretes, hála a Cadum-kenőcsnek. Ez a gyógyszer elmulasztja a viszketést, enyhíti a gyulladást, elszáritja a pattanásokat; általában két-három hetes kezelés elegendő, hogy a bajt tökéletesen gyógyítsa. Mire vár még? Egy doboz Cadum kenőcs kevésbe kerül. Jó ha állandóan kéznél tart egy dobozt!

Kérjen csakis valódi Cadum-kenőcsöt!

— Súlyos vasuti katasztrófa Ausztriában. Bécsből jelentik: Súlyos vasuti szerencsétlenség történt tegnap Willach és Spital között, Karinthiában. Expresszvonat szaladt bele az utjavító munkások közé. A munkások azzal voltak elfoglalva, hogy kitérjenek egy tehervonat utjából s közben nem vették észre, hogy szembe jön az expressz. Hét munkás életét vesztette, egy sebesült kórházban hait meg.

BADEN BEI WIEN kénvizes gyógyfürdő. Fürdő- és ivókurák, ugyiszintén iszapakkolások, köszvény, reuma, isiás, izzadmányok, benuások, neuralgia, és fémérgezők ellen. Modern gyógyberendezések, diétás gyógykezelések, ivókurák a badeni Pelegrini gyógyforrásnál. Összel szőlőkúra. Naponkint zene. Színház. Nyári szinkór. Nemzetközi ügetőversenyek. Játékaszinó. Sport. Részletes felvilágosítást ad a Kurkomissio.

ROYAL slágermozgóban holnap, hétfőtől világvárosi nagy premier:

ROBERT TAYLOR
nagyhatású modern társadalmi filmregénye

Én és a sógornóm

Partnerei Barbara Stanwyk és Jean Herscholt. Legújabb Fox híradó. Olcsó nyári helyárak: 15 és 19 plus 5 lej bélyeg.

Ma, vasárnap utoljára: A tigrisek szigete és Örvény. Szenzációs dupla műsor.

— Stockholmban egy állami hivatalnok egész éjjel ugat az uccán. A svéd fővárosban él egy ember, akinek az az egyetlen foglalkozása, hogy egész éjjel ugat az uccán. Az állam fizeti ezért és a költségvetésben is szerepel ennek az állami tisztviselőnek a neve. Feladata, ellenőrizni annak a törvénynek betartását, amely megtiltja a stockholmi kutyáknak, hogy ugatással a szomszédokat zavarják. A svéd kutyatulajdonosok kötelesek kutyáikat

ugy elzárni, hogy ugatásuk ne hallatszék ki az uccára. Ezt csak úgy lehet ellenőrizni, hogy egy hivatalos személyiség éjjel be járja az uccákat és folyton ugat. Ha valaszkeppen megszólalnak az igazi kutyák, a hivatalnok feljegyzi a címet és másnap csendzavarás miatt eljárás indul a kutyatulajdonos ellen. A hatóságok is kénytelenek elismerni, hogy a „közúgató” egymaga több lármát csinál, mint az összes kutyák.

Eladó

FOR- és VASCSÖVEK gáz-, gőz-, olaj- és vízvezeték részére 2 coltól feljebb, könyökcsovek, T-csovek, csőreduktorok, idomarabok, csapok, szelepek, váltók minden méretben és mennyiségben.

VASTARTÁNYOK 1—130. vagon úrtartalommal jó állapotban.

DIESELMOTOR 160. és 200. H. P.

GENERATOR 100. Kw. 50. Per. 238 Voltfeszültségű 251. Amp. 5000. fordulatu igen jó állapotban.

TRANSFORMATOROK nagyon jó állapotban.

GŐZKAZÁN Babcock Wilcox 420. m² fűtőterületű igen jó állapotban.

Légszűrítők, szivattyúk, szűrőpresek különböző minőségben.

HORDÓGYÁRI teljes berendezés.

VASLEMEZEK 4. mm-től feljebb. U. L. vasak, vaslétrák, VASKEMÉNYEK.

CHAMOTTE téglák, magas tűzálló, pakura fűtésre is megfelelő.

HOCHWACUUM, BENZIN- és OLAJRAFINACIÓ teljes berendezés.

Érdeklődni: „Hercules” S. A. Tilead Jud. Bihar

Băile Episcopesti
Oradea mellett

600 év óta használják eredménnyel 42° kénes, rádiumos hőforrásait — reuma, köszvény, csusz, isiás, trombozis, valamint női bajok ellen.

Iszapfürdő

forró iszapakkolások, villany, szénsavfürdők szakorvos felügyelete mellett.

I. o. penzió: lakás, háromszori ételapszerinti elsőrendű étkezés, gyógy- v. hullámfürdő

Május és szeptember 160—180 lej naponta

junius 180—200 lej naponta

julius és augusztus 210—240 lej naponta

II. o. penzió 130—150 lej naponta

gyermek-penzió 12 évig 120 lej naponta

50% vasuti kedvezmény a visszautazásnál.

Elsőrangú zene. — Curszalomban minden este tánc és tombola. Ort. kóser étterem is.

Románia egyetlen

Hullámfürdője

Aszfaltos versenyekepálya megnyílt.

UJ KELET Legújabb hírek

A köztársaságiak sikeres guadarammai offenzívája felmentette Bilbaot a felkelők nyomása alól

Lisszabon cáfolja, de London fenntartja a portugáliai forradalom hírét

A Havas jelentése szerint Párizs és London között diplomáciai uton folynak a tárgyalások a minapi spanyol események ügyében. Franciaország azt hiszi, hogy szükséges lenne semleges sávot kijelölni és a nemzetközi ellenőrzést kiterjeszteni. Németország a résztvevő hatalmak összefogásában bizonyos automatizmust szeretne látni, amikor megkorlátozások szükségessége mutatkozik. A francia kormány azonban minden megkorlátozás előtt kölcsönös tárgyalást tart szükségesnek.

Berlini jelentés szerint német politikai körök nem fogadták kedvezően az angol javaslatokat, amiket csak féltételeknek tekintenek. Fenntartják a jogos önvédelem elvét. A sajtó állandóan feszültségben tartja a közvélemény figyelmét anélkül, hogy leszögezné, milyen célból.

Moszkvából jelentik, hogy semmi sem mutat eddig arra, hogy Olaszország kivonulása a benemavatkozási bizottságból maga után fogja vonni a szovjetek kivonulását is. Kétségbe valószínű, hogy Oroszország arra gondolna, miszerint egymagában fogjon elszigetelt kalandba Spanyolországban.

Párizsi jelentés szerint az egész francia sajtó ma részletesen foglalkozik a hatalmak azon erőfeszítéseivel, hogy a spanyol viszály elsimíttassék. A DNB azt állítja, hogy a valenciai kormány tegnap jegyzékét intézett az angol ügyvivőhöz, amelyben tiltakozik Almeria bombázása ellen. A valenciai hatóságok ezt Spanyolország becsületén ejtett inzultusnak tekintik és úgy veszik, mint felségjogai elleni támadást. A valenciai kormány a benemavatkozási bizottsághoz fog fordulni és kártérítést fog igényelni.

A Reuter jelenti, hogy a köztársasági kormányának szándékában áll a hágai nemzetközi döntőbíráshoz fordulni Almeria bombázása ügyében.

Római jelentés szerint Ciano gróf tegnap fogadta az angol nagykövetet, akivel közölte, hogy Olaszország vizsgálat tárgyává tette az angol javaslatokat, de eddig nem hozott döntést.

Mola halálának súlyos következményei a felkelők ügyére

Burgosból jelentik, hogy nagy gyászünnepély keretében temették el Mola tábornok hat kisérőjét. Mola tábornok koporsóját Pampeunába szállították, mert Navarra lakossága azon „kivánságának” adott kifejezést, hogy a tábornok földi maradványai Navarra földjében nyugodjanak.

A Havas párizsi jelentése szerint Mola tábornok halála súlyos problémát vetett fel a kormány számára és igen nagy befolyással lesz a salamancai kormány politikai összetételére. Mola tábornok azonkívül, hogy rendkívüli képességek felett rendelkezett, a felkelők politikai reményeinek megtestesítője is volt, akit a Bilbao meghódítása után másnap

megalakulandó kormány elnökének szemelték ki. Mola 500 oldalra terjedő munkát hagyott hátra, amely a felkelő mozgalom kezdetét tárgyalja. Mola halálának következményei hamarosan érezhetőek lesznek.

Habsburg Ottó herceg tegnap szigorúan rangrejtve San Sebastianba érkezett, hogy meglátogassa nagybátyját, a Bourbon-Párma herceget, aki nemrégiben megsebesült a biscai arcvonalon Guernica közelében és az ottani kórházban fekszik.

Tanger, június 5. (Rador). A Deutschland német hadihajó tegnap ideérkezett. Legénysége nem szállt partra.

Forradalom Portugáliában?

A Reuter jelenti Londonon keresztül Gibraltarból, hogy a környéken olyan hírek járnak, miszerint Portugáliában jelenleg igen komoly forradalom dúl.

Viszont a Reuter lisszaboni jelentése szerint Portugália területén teljes rend van. A zavargásokról külföldön elterjedt hírek teljesen alaptalanok.

Egyidejűleg a londoni portugál nagykövetség közli, hogy Lisszabonban nem voltak zavargások és teljesen csend uralkodik.

Friss töltésű tamaseti

„LITHYNIA“

ásványvíz

érkezett. A vese-, hólyag-, epe- és gyomorhajok legbiztosabb gyógyszerre. Kapható mindenütt. Lerakat: Cluj, Mercur Depozit de apa Minerală, Str. Paris 38.

Elkészült a nemzeti munka védelméről szóló rendelet-törvény

A rendelet nem érinti a kisebbségek jogait

BUCURESTI, június 5. A Gazeta jelenti, hogy a kormány gazdasági bizottságának mai ülésén a nemzeti munkavédelem kérdéséről is megvitatták. A lap azt hiszi, hogy az utóbbi napokban elkészítetik a nemzeti munkavédelemről szóló rendelet-törvényt, amely nem sérti a kisebbségek jogait, hanem csak azokat érinti, akik utóvallel tartózkodnak az országban. A rendelet-törvényt a legnagyobb szigorral fogják végrehajtani, különösen a nemzeti védelemmel kapcsolatos vállalatoknál.

Select Mozgó

Hétfői kezdettel

Luis Trenker egyetlen filmje: **Kalifornia császára**

Ma, vasárnap utoljára: **TRUXA**

érdekes és izgalmas cirkuszfilm, főszerepben: **LA JANA.**

Iskoláslányok borzalmas szerencsétlensége a Dunán

Tizenkét leány vízbe fullt egy bárkakerendülésen, egy bárka pedig, amelyben 25 leány ült, nyomtalanul eltűnt

BUCURESTI, június 5. (Az Uj Kelet tud.) Ma délután a Dimineata rendkívüli kiadása nyomán borzalmas katasztrófa híre terjedt el a fővárosban. A doljmegeyi Plenita községben, amely a Duna partján terül el, egy hatszáz gyermeklányból álló kiránduló csoport érkezett részben elemei, részben középiskolás lányok, tanítóik és tanáraik kíséretében. A tanulólányok egy kisebb csoportja két bárkára ült, hogy sétacsónakázást tegyenek a Dunán. A Duna közepén az egyik bárka örvénybe került, felborult és a benneülő tizenkét leány a vízbe fulladt. A Dimineata jelentése szerint, amelyen huszonöt diáklány ült, nyomtalanul eltűnt. A tizenkét vízbe fullt diáklány holttestét kifogták a Dunából és Plenita község templomában ravatalozták fel. A templom harangjai szakadatlanul zúgnak, az egész község, sőt az egész megye a borzalmas tragédia hatása alatt áll.

Gyermekelőadás

Hófehérke és a 7 törpe

Június 8, kedden délután 3 órakor

Magyar Színházban.

Jegyek elővételben a színháznál.

HÖLGYEIM!

A legjobb, a leghigiénikusabb nyári kosztüm az

INFILLA

egész kosztüm SACCO és szoknya, reklám ár:

Lei 740—

garantált mosható. — Egyedárusító

„FEMINA“

NŐI KONFEKCIÓ ÁRUHAZ
CLUJ, Str. MEMORANDULUI No. 1.

Rómában cáfolják a német-olasz katonai védészövetség hírét

A Havas jelenti Rómából, hogy mértékadó körökben cáfolják azt a hírt, hogy olasz-német védészövetség kötésének lehetőségével foglalkoznának.

Ujabb római jelentés szerint Von Blomberg marsall ma reggel Nápolyba utazott, ahol a trónörökös vendége lesz. Ma este a trónörökös párt bált ad a német hadügyminiszter tiszteletére.

Berlinből jelentik egyidejűleg, hogy Munch dán külügyminiszter odaérkezett és ma megbeszélést folytat Neurath német külügyminiszterrel.

Memeli jelentés szerint Sandler svéd külügyminiszter ma odaérkezett és este Kaunasba utazik, Sandler sorra látogatja a balti fővárosokat.

Párizsból jelentik, hogy Arida Péter Antal, Antiohia patriárkája ma a francia fővárosba érkezett Rómából jövet. A patriárka több napon át a francia kormány vendége lesz. Az állomáson diszszázad és a külügyminisztérium megbízottai fogadták.

London, június 5. (Rador.) Hoare Belisha, az új angol hadügyminiszter tegnap Devenportban első beszédét mondotta új minőségében. Kijelentette, hogy a béke híve, de mégis örvend, hogy alkalma van közreműködni a nemzetvédelem erejének fokozásánál. A világ kezdte azt hinni, hogy Anglia gyenge, amiért nyíltan támogatja a leszerelést. Azt is beszélik, hogy már nem tudná megvédeni érdekeit és biztosítani vállalt kötelezettségeinek teljesítését. Anglia most minden háborús gondolat nélkül fegyverkezik és egyedüli célja a béke fenntartása.

Az angol hadügyminiszter beszédével kapcsolatban jelenti a Havas Rómából, hogy Francesco Coppole a Gazeta del Popoloban a következőket írja: „Ha minden erőfeszítés dacára, a háborús és felforgató katasztrófa rázudul, előbb vagy utóbb Európára, a történelem és emberiség előtt a felelősség legnagyobb része ártatlan, pacifista és konzervatív Nagy-Britanniát fogja terhelni. Annál nagyobb Anglia felelőssége, mert hatalmas birodalmat ural Párizs-zsal és Genffel együtt és annál gyászosabb az ő számára is a jövő.

FIGYELEM! EGY OSODALATOS TALÁL-MÁNY SEKERÜLT! Az új Primeros minőség „Luxur Silken finest” oly finom, mint egy hártya és a bőrrel annyira egybeolvad, hogy alig érezhető! És emellett föltétlenül biztos! Győződjön meg maga és kérje az új minőséget „Original-Primeros Luxur Silken finest”.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. Társaság
nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 18
Telefonszám: 18-60.

CENZURAT

Taxa postala
plátina in
No. 224718

10. Telefo
Havonta
évre 6
földr.
félév.
detések
KELET
szűdség egye
ja. Cikkek
forrás megjel

Sze

Genli hir
z

A restaur

Ma, június
ján, a nyári
ken, nevető f
hogy örömit
II. Károly ki
nyossá vált e
A sportk
nepet, nemcs
is a sportk
sportmegnyil
kíséri — de
felvonulása e
nak, hogy az
fiatalok végt
szág és a din
II. Károly
ő az, aki poli
kedve, vaské
kormányzás
Ezzel az e
egyöntetien
nak minden
azokat a szer
társadalmi eg
lyenitkővő rug
Ezen a nap
ga is úgy érz
az ország ut
kisebbségi né
gét akotó ron
dója és főké
kodója. Az
sebbségi lako
jogait, a ma
meg fogja ő
Ebben a h
lakosság sok
rencselkiván
pon őfelsége

Mosciski

A lengyel
érkezett. A
változásának
a látogatás,
kapcsolatok
hajlandósága
Néhány év
mánya közöt
hangulat, an
hogy a leng
a lisantant
Németország
váltott ki az
tétélek nélkü
leg román k

Azóta a h
kisantant eg
Romániának
lényegesen e
körüiben so
lengyel ellen
Mosciski l
nai látoga
Romániába teki
irányba teki
moló külpe
téma és beté
ter bucure
varsó látoga

Románia,
gal való bar
szomszédjáv
sítésére töre
jának min
rezzen.
Ebből a sz
togatása jel
tása és min
szülő varsó